

ЗМІСТ

Засідання сорок третє, ранкове
(Вівторок, 18 грудня 2018 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...3
Прийняття за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб»	...16
«Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів»	...28
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інженерно-технічного облаштування та утримання державного кордону»	...35
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку зі створенням територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки на базі військових комісаріатів»	...42
Голосування щодо включення до порядку денного сесії проектів законів та постанов	...45
Заява фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт»	...49

Відхилення Закону України «Про приватну детективну
(розшукову) діяльність» ...51

Прийняття постанов про:

відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році ...61

внесення змін до Постанови Верховної Ради України
«Про встановлення іменних стипендій
Верховної Ради України студентам вищих
навчальних закладів» щодо зміни розміру
іменних стипендій Верховної Ради України» ...70

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОК ТРЕТЄ

Сесійний зал Верховної Ради України

18 грудня 2018 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Прошу всіх заходити до залу і приготуватися до реєстрації.

Я бачу невелику кількість депутатів. Будь ласка, покличте народних депутатів до залу. Я почекаю ще 30 секунд.

Колеги, можемо реєструватися?

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 350 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Колеги, насамперед хочу сказати, що 15 грудня відбувся довгоочікуваний Об'єднавчий собор українських православних церков, на якому було прийнято рішення про утворення Української помісної автокефальної православної церкви. З цією подією я вітаю і народних депутатів, і весь український народ! Вітаю новообраного предстоятеля Української помісної автокефальної православної церкви митрополита Епіфанія. Бажаю йому наснаги у його служінні.

Хочу щиро подякувати всім учасникам собору. Минуть роки, а ми будемо завжди згадувати цей історичний день. Вітаю всіх!

Колеги, повідомляю, що цієї ночі Генеральна Асамблея ООН ухвалила ініційовану Україною Резолюцію «Проблема мілітаризації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, районів Чорного та Азовського морів». Генасамблея ООН засудила зростаючу військову російську присутність у Чорному та Азовському морях.

У тексті резолюції Російська Федерація однозначно іменується державою-окупантом, підкреслюється, що присутність російських військ у Криму суперечить суверенітету, незалежності України і, що

особливо важливо, підриває безпеку і стабільність регіону, Європи в цілому, засуджується будівництво та відкриття Росією мосту через Керченську протоку, її дії проти комерційних кораблів і обмеження судноплавства, а також висловлений заклик до Росії негайно вивести свої війська з Криму та припинити окупацію території України. Генеральна Асамблея ООН закликає РФ негайно звільнити захоплені нею українські кораблі та членів їх екіпажів.

Ми, Верховна Рада України, українці, вітаємо таку позицію Генеральної Асамблеї ООН. Це ще одна перемога України, ще одна перемога української дипломатії. Вітаю, колеги!

Шановні колеги! Нагадую, у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи.

Від фракції «Батьківщина» до слова запрошується Тимошенко Юлія Володимирівна. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні колеги! Сьогодні нарешті настав той день, коли ми як національна команда, як справжні народні депутати, уповноважені народом України, мусимо висловити своє принципове рішення стосовно продажу або непродажу сільськогосподарської землі. Думаю, є зайвим розповідати в цьому залі досвідченим, перевіреним часом політикам, які знають, що приховується за лаштунками розпродажу української сільськогосподарської землі в той час, коли в країні панує хаос, корупція, рейдерство, практично знищено фермерство, коли кожний квадратний сантиметр сільськогосподарської землі сьогодні під ударом мафії, коли в останні шість місяців каденції цього Президента хочуть легалізувати мільйони гектарів сільськогосподарської землі, які розписані між декількома родинами в Україні, – думаю, ні для кого не є секретом, що родина Президента України має близько 1 мільйона гектарів сільськогосподарської землі, оформленого так чи інакше, у тому числі через нечесні процедури прихованої купівлі. І якщо ми як народні депутати в останній пленарний тиждень цього року дозволимо їм не

продовжити мораторій на продаж сільськогосподарської землі, це буде найбільшою, найсуттєвішою зрадою, яка взагалі може бути в сучасній незалежній суверенній Україні. Наші селяни, наші аграрії, наш народ будуть позбавлені раз і назавжди товару – сільськогосподарської землі, що вже ніколи не відновити.

Тому якщо ми насправді хочемо захистити незалежність нашої держави, її територіальну цілісність, її майбутнє, ми зобов'язані проголосувати за пролонгацію мораторію на продаж сільськогосподарської землі, мінімум, на п'ять років, хоча, знаю, в цьому залі планується пролонгація на рік-два, наша фракція і за це буде голосувати. Але майте на увазі, щоб навести порядок з землею, зробити сильними наші середні сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства, щоб із 20 тисяч фермерських господарств зробити, як у Польщі, – 2,5 мільйона, потрібен досить великий період часу і велика праця. Наша команда після президентських виборів докладе всіх зусиль, щоб кожен гектар землі належав українцям, оброблявся українцями і приносив їм прибуток. Сьогодні буде момент істини, і побачимо, хто в цьому залі проголосує за пролонгацію мораторію, а хто ні. Наша фракція голосуватиме за пролонгацію, захищаючи Україну і українську сільськогосподарську землю (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від групи «Партія «Відродження» до слова запрошується Віктор Бондар, якому своє право на виступ передав Барвіненко Віталій Дмитрович.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Думаю, найголовніше, що ми маємо зробити цього тижня, це запросити до сесійного залу Верховної Ради України керівника «Нафтогазу України» пана Коболева, міністра енергетики та вугільної промисловості України для представлення інформації про реальний стан речей з енерготарифами, їх підняттям і собівартістю українського газу та газу, який купується сьогодні Україною за кордоном.

Ми провели аналіз за останній місяць, щоб зрозуміти, що реально відбувається в цій сфері, і в нас виникли десятки питань до керівників цих організацій. Ми не говоримо про мільярдні премії, які вже зрозуміло за що вони собі виписали. Ми хочемо знати, що реально відбувається в цій сфері? Куди діваються 250 мільярдів гривень, які показують нам, як начебто прибуток, три найголовніші державні компанії, що оперують у сфері енергонезалежності України? НАК «Нафтогаз України» показала 1,5 мільярда доларів прибутку за рік, «Укргазвидобування» – 1 мільярд 100 мільйонів доларів, газотранспортна система України – 3 мільярди доларів. Де ці кошти?

І найголовніше, експерти показують, і ми хочемо, щоб Рахункова палата все-таки перевірила «Нафтогаз України» і підтвердила це або спростувала, що 80 компаній-посередників сьогодні продають Україні газ начебто якихось європейських компаній. Що це за компанії? Коли почали розбиратися, як вони функціонують, хто підписував з ними контракти, інформація затаємничена. НАК «Нафтогаз України» не дає інформації щодо контрактів, і ніхто не знає, в який спосіб вона їх підписувала. Вартість газу за цими контрактами коливається від 300 до 500 доларів за тисячу кубометрів газу. Як з'ясувалося, ці компанії-посередники залишають у себе щорічно понад 2 мільярди доларів прибутку. За різними оцінками наших експертів, суми, які вони залишають в європейських і позаєвропейських офшорах, досягають близько 3 мільярдів доларів. Якщо поррахувати всі прибутки НАК «Нафтогаз України», «Укргазвидобування», газотранспортної системи і компаній-посередників, держава втрачає понад 8 мільярдів доларів, які сьогодні знаходяться незрозуміло де, а ми платимо за завищеними цінами на газ, що виставляє «Нафтогаз України», в яких насправді закладені надприбутки – близько 250 мільярдів гривень, які щорічно «Нафтогаз України» зі своїми ділками витягують з кишень українців і української промисловості.

Тому ми вимагаємо поставити це питання на розгляд, викликати до сесійного залу Верховної Ради України керівників НАК «Нафтогаз України», Міністерства енергетики та вугільної промисловості, допустити до перевірки Рахункову палату, щоб підняти реально всю арифметику і знати, що відбувається навколо газу українського видобутку, газу, який Україна закуповує, діяльності керівників НАК «Нафтогаз України», «Укргазвидобування», газотранспортної системи і таке

інше. Оце буде відповідь для всієї України, якими реально мають бути тарифи, і тоді ми, дійсно, зможемо їх переглянути і знизити.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від «Народного фронту» запрошується до слова народний депутат Максим Бурбак.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Добрий день! «Народний фронт» вітає всіх православних українців з історичною подією, яка відбулася в суботу в Києві. Тепер ми маємо предстоятеля Православної церкви України, що свідчить не лише про відновлення історичної справедливості, а й про те, що ми зробили ще один крок до зміцнення нашої держави. Розпочинається період становлення, який потребує великих зусиль від кожного українця. Не маємо права легковажити. Ворог не припинив боротьби на церковному фронті, Кремль так просто не здасть своїх позицій. Маємо бути готовими до провокацій та інсинуацій, які є фірмовим стилем ворожих спецслужб, для яких немає нічого святого. Закликаємо Службу безпеки України докласти максимальних зусиль, щоб не дати ворогу вчиняти диверсії, прикриваючись своєю церквою.

Тепер щодо парламентської роботи. Цим пленарним тижнем закінчується четвертий рік роботи Верховної Ради України восьмого скликання. Уже можна говорити, що парламент працював продуктивно, і фракція «Народний фронт» відіграла вирішальну роль у прийнятті всіх проривних рішень парламенту та уряду. Представники нашої політичної сили стали авторами чи розробниками багатьох важливих для країни законопроектів, частину яких прийнято цьогоріч. Насамперед це закон про тимчасово окуповані території Донбасу, яким нарешті визнано факт збройної агресії Росії та визначено статус окупованих територій в Донецькій, Луганській областях та в Криму. Робочу групу з напрацювання тексту очолював секретар РНБО Олександр Турчинов.

Законом наших колег по фракції призначені дострокові пенсії за віком для членів сімей, загиблих під час Революції Гідності, який діє з лютого.

Набрав чинності закон нашої колеги Вікторії Сюмар, яким передбачається встановлення групи інвалідності для осіб, які втратили кінцівки під час перебування безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, без зазначення строку повторного огляду (безстроково) та на ступінь вище.

Верховна Рада прийняла революційний пакет законів «Чужих дітей не буває», ініційований міністром юстиції Павлом Петренком, відомий як такий, яким посилюється відповідальність злісних неплатників аліментів.

Саме депутати фракції «Народний фронт» домоглися прийняття закону щодо збереження пам'яток культурної спадщини, внесених до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

«Народний фронт» активно підтримав антикорупційну реформу і створення спеціалізованих антикорупційних органів. Ми підтримали прийняття Закону «Про Вищий антикорупційний суд», і це продовження системної антикорупційної реформи, яку було розпочато ще урядом Арсенія Яценюка.

За ініціативи депутатів «Народного фронту» наступного року відбудеться вже третє підвищення заробітної плати військовослужбовцям, співробітникам Національної поліції та рятувальникам.

Хочу сказати, це невелика частина тієї роботи, про яку може звітувати «Народний фронт». Ми маємо повне право закликати колег забути про амбіції та припинити війну на знищення один одного. Політична війна протягом виборчої кампанії може звести нанівець не лише всі здобутки, а й зруйнувати нашу державу. Я підкреслюю, «Народний фронт» боронив і боронитиме незворотні позитивні зміни в Україні, ми захистимо державу і наш курс в ЄС та НАТО.

Слава Україні!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від «Опозиційного блоку» до слова запрошується народний депутат Вілкул. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний народе України! Це останній пленарний тиждень в цьому році. Підсумки нашої роботи відчуває на собі кожна людина, коли бачить ціни в магазинах і аптеках, коли шукає гроші, щоб заплатити за комуналку.

За цей місяць я проїхав пів-України – від Києва до Одеси, від Харкова до Маріуполя, провів десятки зустрічей, під час яких люди ставили такі запитання. Чому керівництво країни замість того, щоб відновити мир, заробляє на війні? Що, в народних депутатів і членів уряду немає стареньких батьків і родичів, що вони підвищили в 10 разів тарифи на газ і комуналку? Хто виховав тих, хто позбавив пільг чорнобильців і афганців та змушує мільйони українців виживати на мізерні пенсії і зарплати?

Але хороша новина – цьому складу Верховної Ради залишилося працювати недовго, в наступному році народ поставить йому свою оцінку на виборах. Більшості із тих, хто присутній сьогодні в залі, в наступному скликанні не буде.

Насправді в Україні є все, щоб мати сильну економіку, гідне життя, гідні зарплати і гідні пенсії. У нас є освічені люди, заводи, фабрики, сільське господарство. Україна не бідна і злиденна країна, а обдурена і обкрадена. Для того, щоб була сильна економіка, високі пенсії, достойні зарплати, достойний рівень життя, треба хотіти і вміти працювати.

Ми подали 149 законопроектів щодо миру, економіки, розвитку промисловості, підтримки соціальної сфери, підтримки людей, і жоден не прийнятий. Але вони будуть прийняті після нашої перемоги на виборах. Люди бачать, що ми – єдина реальна опозиція до злиднів і війни. Навіть, незважаючи на колосальний тиск і сфабриковані кримінальні справи, ми боремося за права людей: через рішення Конституційного Суду в цьому році було скасовано злочинне введення податку на пенсії, відновили пільги чорнобильцям, які зараз не включає Кабінет Міністрів.

Ми вимагаємо прийняти на цьому тижні наш законопроект [№ 9355-3](#) про мораторій на продаж землі. Це питання має вирішити сам народ на всеукраїнському референдумі. Також ми вимагаємо прийняття проекту Постанови «Про скасування рішення уряду про підвищення ціни на природний газ та запровадження мораторію на

підвищення цін на природний газ для населення» та нашого законопроекту щодо зменшення вартості газу до економічно обґрунтованого рівня.

І ще одне. До завершення цього незрозумілого воєнного стану залишився тиждень. Через тиждень керівництво країни і силових органів мають звітувати, навіщо ввели воєнний стан, знову налякали та познущалися над людьми, нанесли руйнівного удару економіці, що...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

До слова запрошується лідер Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Обговорюємо питання землі. Я переконаний, що парламент проголосує за продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Влада обманює українців, коли говорить, що ринок землі принесе щастя в село. Брехня! Латифундія принесе щастя міжнародному капіталу, обезземеливши українських селян і пустивши їх по всьому світу з простягнутою рукою.

Тому наша команда ініціювала зміни до Конституції, з тим щоб у статті 41 записати, що основою аграрного устрою України є фермерське господарство, підтримка виключно національного виробника, українського фермера, українського селянина-одноосібника. Держава має підтримувати сімейну ферму, а не влада підписувати меморандуми з МВФ, який вимагає віддати землю, ліс, підняти пенсійний вік, продати газ втридорога. Фактично, сьогодні відбувається те саме, що було під час війни, коли німці вивозили ешелонами землю і оstarбайтерів – землю вивезти, мільйони заробітчан за кордоном.

Учора в Брюсселі відбулося засідання Ради асоціації Україна – ЄС. Головне питання: скасувати мораторій на вивезення необробленого лісу з України, який ми пробили в цьому парламенті всупереч позиції Президента. Звертаюся до українців: що відбувається? Чому влада перетворила країну на сировинну колонію? Тобто землю, ліс, металобрухт віддай, а потім кажуть, що без кредитів МВФ не

проживемо. А як можна прожити, коли замість того, щоб самим заробляти, торгують сировиною?

Тому я хочу попередити владу, що ні землю, ні ліс, ні метало-брухт, ні зерно віддавати не будемо. Ми радикально змінимо економічну політику: відновимо власну економіку, підвищимо добробут громадян, підвищимо заробітні плати, і заробітчани повернуться додому. Оце дасть можливість відмовитися від кредитів, знизити тарифи на газ.

Україна має запас вугілля, якого вистачить на 500 років. Ми купуємо на 3 мільярди доларів російське вугілля, а українські шахтарі голодують, бо їм місяцями не платять заробітної плати. 4 трильйони тонн розвіданих запасів газу, а ми купуємо імпортований газ, тому що влада на ньому заробляє корупційні доходи, і українці останні гроші витрачають на оплату газу і комуналку, 2 мільярди тонн розвіданих запасів торфу, а ми купуємо його за кордоном, тим самим даємо можливість нашим імпортованим конкурентам створювати робочі місця. Треба припинити цю політику!

Новий рік – це надія, це можливості проведення нової політики, це можливості зробити кращу країну. Давайте зробимо її кращою, давайте перестанемо побиратися по всьому світу, чекати, що хтось за нас щось зробить. Ми самі маємо зробити українців щасливими в рідній країні (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від фракції «Самопоміч» до слова запрошується Роман Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Шановні колеги! Шановна пані головуюча! Шановні українці! Створення єдиної помісної української православної церкви – беззастережно величезна історична подія. Це заслуга всього духовенства, багатьох поколінь українців, які беззастережно вибороли це право. Але для чого цю важливу історичну подію так брутално сьогодні використовує Президент країни? Можливо, для того щоб прикрити бідність, бо за часів президенства Порошенка Україна стала однією із найбідніших країн Європи. Величезний вотум довіри, який український народ дав Президенту

України під викликом російської агресії, на жаль, втрачений. Так само втрачений час, який мав би працювати на справжні економічні структурні реформи, які на п'ятий рік президентства дали б вже відчутний і соціальний економічний ефект.

Що ж насправді відбувається з економікою країни? Зростають борги із заробітної плати – тільки з початку цього року вони зросли на понад 0,5 мільярда гривень, зростає рівень безробіття – попри величезну трудову міграцію, яку сьогодні переживає Україна, лише за листопад кількість безробітних збільшилася на 30 тисяч осіб.

Водночас уряд провалює власний план зі збору єдиного соціального внеску, і якщо не зробити чергового перегляду дефіциту Пенсійного фонду України, то збільшується ризик затримки виплати пенсій вже наступного року. І це справжній вирок так званій розпіареній пенсійній реформі Гройсмана.

Скорочуються золотовалютні резерви, зростає негативний торговельний баланс. І це означає, що наша економіка стає ще більше імпортозалежною, відповідно тиск на національну валюту буде лише посилюватися.

Станом на жовтень негативне торговельне сальдо становить майже 8 мільярдів доларів, а за прогнозами уряду, які закладені в макроекономічні показники Державного бюджету на 2019 рік, ситуація лише погіршуватиметься, і це при тому, що 2019 рік є роком пікових виплат за борговими запозиченнями на понад 400 мільярдів гривень, саме таку суму має виплатити Україна наступного року.

Уряд мав би негайно реагувати: стимулювати розвиток тих секторів економіки, які справді готові забезпечити економічне зростання, зменшувати тиск на бізнес, стимулювати створення нових робочих місць. Лише реальне зростання української економіки на 5-7 і більше відсотків ВВП може забезпечити мінімальні соціальні потреби. Натомість всім громадянам України сьогодні очевидно, що уряд не здатен керувати державою.

Шановні українці! Наступний рік – це унікальний шанс для нас у мирний конституційний спосіб обрати нову владу, нового Президента, який справді служитиме людям, обрати нову Верховну Раду, яка разом з новим урядом дасть справжні соціальні і економічні свободи, внаслідок яких ця країна, країна бідних людей, яка керується олігархами, стане країною середнього класу з потужною економікою. Це наш шанс у мирний спосіб змінити ситуацію, усунути від влади

людей, які десятками років керують цією країною і зробили її найбіднішою країною Європи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» до слова запрошується голова фракції Артур Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Шановні українці! Минулий тиждень навіки залишиться у вітчизняній історії завдяки створенню єдиної незалежної православної церкви України. Україна продовжує стверджуватися як самобутня самостійна держава, остаточно виходячи із орбіти російського впливу. Створення єдиної незалежної православної церкви України виходить далеко за межі суто релігійні. Це частина української стратегії, стратегії Президента України Петра Порошенка на посилення національної безпеки і єдності українського народу.

Фракція «Блок Петра Порошенка» щиро вітає обраного на Об'єднавчому соборі українських православних церков митрополита Київського та всієї України Епіфанія і з нетерпінням чекає на священний момент отримання Томосу. Ми переконані, кожен, хто доклав зусиль до проголошення духовної незалежності України, уже закарбував своє ім'я на сторінках вітчизняної історії, а тим кандидатам у президенти, які переконували членів Синоду Вселенського патріархату не давати Україні Томосу, історія, український народ дадуть свою жорстку оцінку.

Український дипломатичний фронт на чолі з Президентом Петром Порошенком продовжує тримати єдність цивілізованого світу для санкційного і політичного тиску на Кремль. Минулого тижня Євросоюз продовжив дію санкцій за невиконання Мінських угод з боку Кремля. Нові персональні санкції отримали чиновники, причетні до проведення так званих виборів на окупованій частині Донбасу. Цивілізований світ об'єднується для жорсткої відповіді Кремлю на акт відкритої військової агресії проти України поблизу

Керченської протоки та вимагає негайного звільнення військовополонених українських моряків. Питання повернення Криму Україні знову винесено на перші шпальти глобальної безпеки.

Також Президент Петро Порошенко підписав угоду з НАТО у сфері розмінування для практичної реалізації закону, прийнятого парламентом. Це сприятиме очищенню території Донбасу від мін та посилить захист насамперед мільйонів цивільних, особливо дітей, які потерпають від цього лиха.

Шановні колеги! Щойно я повернувся з міст Волновахи та Маріуполя Донецької області. Учора там відбулася дуже символічна подія – за підтримки дружини Президента України Петра Порошенка та Фонду Президента України учням шкіл Донецької області були передані десятки тисяч україномовних підручників з алгебри, фізики, хімії, історії України, української літератури. Хочу щиро подякувати Марині Анатоліївні Порошенко за допомогу дітям українського Донбасу і за тверде виконання обіцянки, даної учням і вчителям під час свого попереднього візиту до області.

В останній пленарний тиждень року мусимо зосередитися на посиленні безпеки та оборони, прийняти важливі законопроекти в аграрній та енергетичній сферах, маємо приділити особливу увагу прийняттю проекту Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», щодо прийняття якого до українського парламенту звернулися не лише численні представники адвокатської спільноти, а й правозахисники та Рада Європи.

І насамкінець. Слід до кінця року закрити питання із призначенням наших колег до складу комітетів Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний пане Артуре.

Від групи «Воля народу» до слова запрошується народний депутат Євген Рибчинський. Будь ласка.

РИБЧИНСЬКИЙ Є.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Голосіївський район, місто Київ. Панове, дійсно, відбулася історична перемога. Ні, не повернули нам анексований Крим, на превеликий жаль, не закінчилася війна на Донбасі, не зменшено

вчетверо тарифи на газ, проте українські церкви об'єдналися. У суботу відбулася не просто історична, а епохальна подія. Тому що без ідеологічної ментальної незалежності не існує іншої незалежності. Основоположники політекономії казали: якщо базис країни не працює разом з надбудовою, тобто з ідеологією, то вся економіка, тобто базис, працює на чужу ідеологію. Дійсно, наша економіка працювала на ідеологію нашої північної сусідки, яка викачала весь газ з наших Бродів, Шебелинки і продає тепер утридорога, транспортує газ до Європи нашою територією. Але йдеться не про це, а про ментальну незалежність.

Нарешті українські церкви об'єдналися. Правда, тепер у Мін'юсті буде невеличкий казус, бо українських православних церков кілька. Тому народні депутати внесли кілька проектів постанов, розгляд яких, думаю, відбудеться сьогодні або в четвер, які мають ствердити історичну справедливість – назвати російську православну церкву в Україні своїм іменем, не Українською православною церквою (МП) (до якої, між іншим, до останнього часу входили й ми), а так, як є насправді, – Російською православною церквою. З моменту отримання Томосу Україна увійде в сім'ю православних народів, тобто до православних світових церков приєднається Українська православна церква, і їх буде вже не 15, а 16. Історична справедливість переможе!

Насправді російський патріархат або «паханат» саме в Україні має найбільшу кількість приходів. У Росії менше православних приходів, ніж в Україні. Думаю, історична подія, яка відбулася в суботу, буде настільки важливою, що, можливо, і наше скликання запам'ятається тим, що ми ввели в дію цей процес.

І насамкінець. Завтра відбудеться засідання Комітету з питань культури і духовності, на якому буде розглядатися проект Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної» ([№ 5670-д](#)). Дуже сподіваюся, що ще на цій сесії ми приймемо даний законопроект у другому читанні.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги! Виступи представників депутатських фракцій і груп завершені. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб» ([№ 9217](#)).

Колеги, враховуючи насичений порядок денний, автори законопроекту пропонують розглядати даний законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати пропозицію. Голосуємо!

«За» – 73.

Це моя провина, бо я як головуюча не запросила депутатів, які зараз знаходяться в кулуарах, до сесійного залу.

Шановні колеги, прошу зайти до сесійного залу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви бачите перелік законопроектів, які стоять у порядку денному. Якщо ми ввійдемо в годинний розгляд даного питання, не встигнемо розглянути інші.

Хочу нагадати, що після питань національної безпеки та оборони наступними для розгляду стоять законопроекти, які маємо включити до порядку денного, щодо продовження мораторію на продаж землі. Відповідно, якщо ми входимо в годинний розгляд, до включення дійдемо в час, коли не буде концентрації депутатів. Думаю, для всіх було б правильним рішенням проголосувати за скорочену процедуру.

Прошу секретаріат, голів фракцій запросити депутатів до залу. Пропонується розглянути об'єднуючий законопроект, який не викликає серед депутатів застережень. Готові голосувати?

Отже, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наруги над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб» ([№ 9217](#)) за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Голосуємо.

«За» – 109.

Рішення не прийнято. Переходимо до розгляду за повною процедурою.

До доповіді запрошується народний депутат України Тетерук Андрій Анатолійович. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Шановний український народ! З 2014 року ми потерпаємо від агресії Російської Федерації. Захисники України, які стали на захист нашої країни, дозволяють нам сміливо планувати наше сьогодення і мріяти про майбутнє. Парламент зробив багато важливих кроків для захисту наших військовослужбовців, для посилення соціального захисту військовослужбовців і членів їх родин.

Даним законопроектом ми пропонуємо вдосконалити відповідальність тих, хто намагається мімікрувати під наших захисників країни, не маючи на це права: одягає як військову форму одягу зі знаками розрізнення, так і ордена та медалі, які не заслужив, не завоював. Прикро бачити, як суспільство ставиться до таких осіб з повагою, на яку вони не заслуговують. Тому ми пропонуємо зробити таке.

Перше. Посилити адміністративну відповідальність осіб за незаконне носіння військової форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців, медалей, які не мають на те права.

Друге. Посилити кримінальну відповідальність осіб, які осквернили пам'ятники, споруджені у пам'ять осіб, які загинули на лінії фронту, на Майдані Незалежності під час Революції Гідності.

Відслідковуючи тенденції п'ятої колони, невігласів, які сунуть з «руського мира», зафіксовано близько 35 випадків руйнування, сплюндрування могил як захисників нашої країни, так і учасників Революції Гідності, і ніхто за це не поніс ніякої відповідальності. З цим треба закінчувати.

Хочу відразу заспокоїти тих, хто поважає камуфляжну форму одягу і вболіває, щоб не позбавили права носити її. Ідеться про використання форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців та нагород, визначених законодавством. Тобто мисливці, які використовують камуфляжі, можуть і далі їх використовувати, але без знаків розрізнення, шевронів військових частин, нагородних планок, орденів, медалей тощо.

Дуже важливо, щоб сьогодні в сесійному залі відбулася повна консолідація політичних сил, незалежно від поглядів і ставлення до української влади, бо це питання нашої поваги, шанобливого ставлення до захисників і упередженого ставлення до тих, хто намагається шахраювати на високих для нашого суспільства поняттях. І я дуже прошу всіх народних депутатів, які знаходяться в кулуарах, повернутися до сесійного залу, і взяти участь у розгляді цього законопроекту. Закликаю проголосувати за прийняття законопроекту в першому читанні.

Користуючись нагодою, хочу подякувати колегам з Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності за слушні зауваження до законопроекту, які його вдосконалюють. Думаю, проблем з прийняттям даного законопроекту не буде.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на запитання до доповідача. Три хвилини.

Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). «Блок Петра Порошенка», виборчий округ № 15, Вінниччина. Звичайно, ми давно повинні були розглянути даний законопроект, прийняти його і ввести в дію. Він є досить позитивний, це повага до наших захисників. А запитання до вас такі.

Перше. Розпізнавальні знаки дадуть ефект, але, як на мене, на цьому будуть спекулювати, бо більшість людей не розуміють розпізнавальних знаків. Що ви думаєте стосовно цього?

Друге. Чи не замала відповідальність, визначена в законопроекті, тих, хто порушуватиме даний закон?

Дякую.

ТЕТЕРУК А.А. Дякую пане Іване за запитання. Ми вивчали досвід країн – партнерів нашої держави щодо врегулювання питання поваги до військової форми одягу, до громадян, які працюють у секторі безпеки. Наприклад, у Сполучених Штатах Америки, Естонії,

встановлені як адміністративна – відсоток грошового штрафу, так і кримінальна – до шести місяців ув'язнення, норми відповідальності.

Усе обрахувавши, вважаємо, що норма адміністративної відповідальності не може бути меншою вартості комплекту військової форми одягу, яку закупає Міністерство оборони для екіпірування військовослужбовців. Тобто розмір штрафу не може бути меншим вартості форми одягу, яку будь-який громадянин може незаконно носити.

Щодо кримінальної відповідальності, то ми хочемо жорстко карати всіх тих, хто руйнує пам'ятники, плюндрує могили військовослужбовців, учасників Революції Гідності. Неприпустимо давати меншу міру покарання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Заключне запитання. Буглак Юрій Олександрович. Будь ласка.

БУГЛАК Ю.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).
Прошу передати слово Івану Споришу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спориш. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», виборчий округ № 15, Вінниччина. Попередньо я отримав позитивну відповідь на свої запитання. Думаю, «Блок Петра Порошенка» голосуватиме за даний законопроект, бо він необхідний. Наразі хочу почути вашу думку щодо руйнування пам'ятників. Вважаю, щоразу має бути більша відповідальність за наругу над пам'ятниками наших вояків, яка є особливо на сході України.

Будь ласка, дайте відповідь на запитання щодо відповідальності за наругу.

Дякую.

ТЕТЕРУК А.А. Дякую за запитання, яке є важливим. До речі, користуючись нагодою, хочу подякувати громадській організації «Юридична сотня» за допомогу авторському колективу депутатів під час розроблення цього законопроекту.

Ми пропонуємо вдосконалити, доповнити існуючу статтю Кримінального кодексу щодо наруги над могилою нормою про те, що особи, які руйнують пам'ятники тих осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, учасників Революції Гідності, борців за незалежність України у ХХ столітті, караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк. Цією ж нормою в цій статті врегульовується покарання і за руйнування братської могили чи могили Невідомого солдата, пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, воїнів-інтернаціоналістів та миротворців.

Тому я прошу депутатів повернутися до сесійного залу, щоб ми прийняли цей законопроект у першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності Паламарчук Микола Петрович. Будь ласка.

ПАЛАМАРЧУК М.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб» (№ 9217). Законопроектом пропонується: доповнити статтю 186¹ «Незаконні дії щодо

державних нагород» Кодексу України про адміністративні правопорушення новою нормою про встановлення відповідальності за таке діяння, як носіння ордену, медалі тощо особою, яка не має на це права; доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення новою статтею 186⁸, відповідно до якої встановити адміністративну відповідальність за незаконне носіння військової форми одягу із знаками розрізнення військовослужбовців Збройних Сил України або інших військових формувань особами, які не мають на це права; передбачити в Кримінальному кодексі України кримінальну відповідальність за осквернення або руйнування пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в АТО, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, учасників Революції Гідності, борців за незалежність України у ХХ столітті.

Враховуючи, що в окремих областях України введений воєнний стан, громадяни України повинні чітко розрізняти, де є військовослужбовець, а де особа, яка одягла військову форму, не маючи на це права.

З метою вшанування полеглих осіб, які захищали нашу Батьківщину, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект у першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Пане Миколо, залишайтеся на трибуні, до вас будуть запитання.

Прошу записатися на запитання до співдоповідача. Три хвилини.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Запитань немає. Усе зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є запитання у Спориша Івана Дмитровича. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», виборчий округ № 15, Вінниччина. Надзвичайно важливе питання, а запитань, відповіді на які можна почути з трибуни, немає. Разом з тим хочу подякувати

комітету за розгляд такого справедливого питання, яке ми повинні разом підтримати.

Запитання в мене такі. Чи є у вас статистика щодо таких правопорушень? Чи говорили ви на засіданні комітету, скільки є таких правопорушень як: носіння військової форми одягу та нагород, руйнування пам'ятників і таке інше?

Дякую.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Так, наш комітет надав автору законопроекту відповідні статистичні дані, але, відверто кажучи, кількість статистичних матеріалів незначна, тому що слабо боролися з цим видом правопорушення. Цим законопроектом ми удосконалюємо норми, тим самим даємо можливість більше працювати правоохоронним органам з виявлення таких порушень, фіксувати їх і притягувати до відповідальності тих негідників, які плямують нашу державу, присвоюючи собі незаконне носіння орденів, медалей, спеціальних звань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Петровичу. Запитань більше немає, можете сісти на своє місце.

Зараз прошу представників фракцій і груп записатися на виступи в обговоренні.

Від «Народного фронту» виступає Савка Іван Іванович.

САВКА І.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую, пане головуєчий. Шановні колеги! В нашій державі, де йде війна, багато людей намагаються показати, що вони є героями, є військовослужбовцями Збройних Сил України. Вони носять форму, ордени незрозумілих цивільних організацій, які не мають ніякого відношення до державних військових формувань. Треба дякувати тим людям, які зробили все можливе, щоб цей законопроект був внесений і сьогодні розглянутий. Ми підніmemo імідж Збройних Сил України, їх авторитет під час ведення воєнних дій.

Шановні колеги! Фракція «Народний фронт» закликає всіх взяти участь у голосуванні. Ми будемо голосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії виступає Ігор Володимирович Мосійчук.
Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Наша фракція підтримуватиме даний законопроект, тому що наш лідер Олег Ляшко і вся партія завжди виступають за подолання хаосу і анархії в Україні. Неприпустимо, щоб під час війни приватні армії брали військову зброю і захоплювали підприємства, займалися рейдерством, захопленням фермерських земель, урожаїв, нападали на медустанови за вказівкою «Доктора Смерть» – пані з незрозумілим минулим і ще більш невизначеним майбутнім, а саме на Інститут серця, на Бориса Тодурова, заслуженого лікаря, якого Олег Ляшко і вся наша фракція підтримуємо.

Учора в Одесі, в будівлі обладміністрації, відбулося засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України для проведення розслідування відомостей щодо нападів на Катерину Гандзюк та інших громадських активістів, на яке прийшли 70 осіб у військовій формі, незрозуміло якої приватної армії і незрозуміло, що вони хотіли сказати. Колега Рибчинський підійшов до них і запитав: «Хто із вас учасник бойових дій?». Із 70 осіб лише 8 виявилися учасниками бойових дій. То яке моральне і юридичне право мають інші особи одягати військову форму, нагороди незрозумілого походження, бити себе в груди і кричати, що вони захисники України, хоча на лінії фронту й півдня не були?

Тому даний законопроект є дуже важливим. Я закликаю колег не ходити по кулуарах і буфетах, а повернутися до залу і підтримати законопроект, який є невеликим кроком на шляху до наведення порядку, відновлення справедливості в Українській державі, на чому стояла і стоятиме Радикальна партія Олега Ляшка.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Блоку Петра Порошенка» виступає Барна. Будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! У жодному разі не можна допустити, щоб військова форма, яка є символом захисника нашої країни, а також державні нагороди, які є символом героїзму і жертвності в захисті нашої землі, держави, українського народу, використовувалися певними сумнівними особами для корисливих цілей, рейдерства, протизаконної діяльності.

На превеликий жаль, на моїй Тернопільщині також певні особи, називаючись добровольцями (невідомо, де і коли вони були), не маючи посвідчень учасників бойових дій, як з'ясувалося, займалися рейдерством, вимаганнями, здійснювали наклепи на справжніх воїнів АТО.

Тому, очевидно, повага до воїнів – захисників нашої держави насамперед повинна проявлятися в повазі до інституту держави, носіння військової форми, державних нагород, які були заслужені в боях кров'ю і жертвністю наших воїнів. І, щоб не нівелювати їх значення, ми повинні навести порядок у використанні державних нагород, військової форми, в жодному разі не допустити, щоб випадкові люди, особистості сумнівної поведінки використовували ці державні символи у корисливих цілях.

Я звертаюся до колег народних депутатів підтримати цей законопроект. Фракція «Блок Петра Порошенка» одностайно підтримує цей законопроект. Звертаємося до своїх побратимів, справжніх воїнів АТО: будьте гідними, чесними і справедливими. Ви є взірцем честі і гідності нашого народу. Будьте саме такими, а не використаними, і ми обов'язково переможемо.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз заключний виступ. Від фракції «Батьківщина» виступає Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Добрий день, колеги! Про що

йдеться в законопроекті, співавтором якого я маю честь бути? Він досить простий, і я дякую комітету, що так швидко його розглянув і вніс на розгляд в зал. У ньому йдеться про посилення відповідальності за неправомірне носіння державних нагород, військової форми та наругу над могилами осіб, які захищали територіальну цілісність та незалежність України.

Ви будете здивовані, на сьогодні в Кодексі про адміністративні правопорушення немає жодної норми щодо незаконного носіння військової зброї та наруги над могилами наших героїв, які захищали нас з перших днів війни і продовжують захищати. Мій колега з БПП запитував, чи ведеться державна статистика щодо того, скільки є фактів незаконного носіння нагород або військової зброї. На жаль, на сьогодні немає такої статистики, але відповідно до повідомлень у ЗМІ таких випадків точно вже більше сотні, понад 35 випадків наруги над могилами героїв Небесної Сотні. Зрозуміло, що має бути встановлена адекватна відповідальність по відношенню до тих злочинів, які можуть на сьогодні відбуватися. Ми пропонуємо установити накладення штрафу у розмірі від 850 до 1700 гривень з конфіскацією відповідної незаконної нагороди, військової форми, а за повторне вчинення такого злочину – вже серйознішу відповідальність.

Вивчаючи досвід інших країн, ми побачили, що ці питання врегульовані дуже серйозно, тому що це те правопорушення, яке посягає на святу пам'ять героїв, які захищали, і взагалі на державну незалежність, на мораль, яка має бути у громадян. Наприклад, в Австралії штраф за незаконне носіння однієї медалі становить 5400 австралійських доларів, у Бельгії за незаконне носіння медалі або військової форми – 1000 євро, у Канаді – 2000 доларів, в Естонії – 2000 євро плюс громадські виправні роботи, у Польщі – 235 євро і більше. Тому такий закон необхідний.

Водночас ми маємо розуміти, що санкції не будуть єдиною допомогою у протидії таким злочинам, тому що сьогодні, на жаль, кланово-олігархічна феодальна система, створена цією владою у регіонах України, сприяє тому, що не герої носять медалі і військову форму, яку вони мають право носити, бо захищають нас, а незаконні, злочинні, часто приватні угруповання для рейдерства землі, посягання на життя і здоров'я громадських активістів, обливаючи найактивніших кислотою, б'ючи їх, вбиваючи, рейдерства айтішних компаній. Тому

цю кланово-олігархічну систему треба зруйнувати, щоб нарешті в нас було верховенство права і закону, а не сили.

Колеги, прошу підтримати цей законопроект. «Батьківщина», безумовно, буде за нього голосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам. Виступи від фракцій і груп завершені. Зараз будуть виступи народних депутатів.

Прочу народних депутатів записатися на виступи в обговоренні. Будь ласка, 6 хвилин.

Прочу голів фракцій мобілізувати депутатів.

Бондар Михайло Леонтійович. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Виборчий округ № 119. Прочу передати слово Ігорю Лапіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лапін. Будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні колеги! Ви знаєте, останнім часом мої побратими та і я особисто висловлюємо думку про те, що не хочемо, щоб нас називали атошниками. Вже настільки дискредитована наша форма, настільки дискредитоване звання, що дуже багато людей кажуть: «Так, я воїн, але не називайте мене атошником». Це слово на всіх мітингах, на незрозумілих обурках має лише негатив.

На сьогодні ми маємо найбільшу довіру до церкви і до армії, до наших воїнів, які захищають наші рубежі від агресора. Тому я прошу всіх підтримати даний законопроект, щоб, по-перше, розчистити це поле дискредитації Збройних Сил і наших військових, а по-друге, навести лад, у тому числі і з носінням військових нагород. Я досить часто бачу на мітингах людей, навіть з шевронами мого батальйону, в яких на грудях цілий «іконостас» медалей. Ці люди жодного дня не провели на передовій, не служили в лавах Збройних Сил, не знають,

що це таке, але виходять в однострої з шевронами батальйонів, Збройних Сил України і розповідають про те, які вони герої, як потім дуже слізно просять у перехожих про допомогу, паплюжачи наших вояків одним своїм зовнішнім виглядом.

Тому, шановні колеги, я дуже прошу підтримати даний законопроект, щоб раз і назавжди навести лад у цьому, дати поштовх для подальших удосконалень нашої законодавчої бази в цьому контексті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Заключний виступ. Гаврилюк Михайло Віталійович. Будь ласка.

Прошу секретаріат Верховної Ради і голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Через 3 хвилини прийняття рішення.

ГАВРИЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 95, Київська область, політична партія «Народний фронт»). Усім добрий день! Колеги, я всіх вас прошу сісти на свої робочі місця і проголосувати за цей законопроект.

Всім гарно дякую!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Хочу наголосити, що під час виступів усі висловили одностайну підтримку законопроекту № 9217. Я впевнений, ми зможемо об'єднати зал під час голосування.

Прошу всіх зайняти робочі місця і приготуватися до прийняття рішення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо відповідальності за незаконні дії стосовно державних нагород, незаконне носіння військової форми одягу та наругу над місцем поховання захисника суверенітету та територіальної цілісності України та деяких інших осіб» (№ 9217).

Колеги, прошу зайняти робочі місця.

Андрію Володимировичу, припиніть дискусії в залі. Без вас голосування просто не відбудеться.

Колеги, займіть робочі місця. Будьте чемними, бо Миколай не принесе подарунків.

Отже, прошу голосувати за прийняття в першому читанні за основу законопроекту № 9217. Голосуємо!

«За» – 209.

Не встигли.

Я зараз поставлю на повернення, а ви тим часом у своїх фракціях змобілізуйте депутатів.

Покажіть, по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 83, «Народний фронт» – 56, «Опозиційний блок» – 3, «Самопоміч» – 9, Радикальної партії Олега Ляшка – 15, «Батьківщина» – 12, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 8, позафракційні – 21.

Позафракційні дають більше голосів, ніж фракції.

Колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця. Зараз я поставлю на повернення до розгляду, а потім про прийняття.

Колеги, займіть робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду законопроекту № 9217. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято. Повернулися.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу законопроекту [№ 9217](#). Прошу голосувати.

«За» – 229.

Рішення прийнято.

Колеги, давайте працювати інтенсивніше.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» ([№ 8370](#)).

Колеги, прошу підтримати розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 147.

Я ще раз поставлю.

Колеги, будь ласка, займіть робочі місця.

Прошу підтримати пропозицію про розгляд законопроекту № 8370 за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 150.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується заступник міністра економічного розвитку і торгівлі Бровченко Юрій Петрович. Будь ласка.

БРОВЧЕНКО Ю.П., *заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України*. Шановний головуєчий! Шановні народні депутати! Законопроект розроблений Мінекономрозвитку для забезпечення максимальної взаємосумісності Збройних Сил України зі збройними силами держав – членів НАТО шляхом запровадження стандартів Північноатлантичного альянсу. Законопроектом вносяться зміни до законів України «Про оборону України» та «Про стандартизацію», які дають можливість врегулювати питання щодо запровадження військової стандартизації, надання Міністерству оборони України повноважень у визначенні органу військової стандартизації із числа підпорядкованих органів військового управління, основна функція якого полягатиме в розробленні, прийнятті, скасуванні, відновленні дії, розповсюдженні та застосуванні військових стандартів, у тому числі тих, які розроблені на основі стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав – членів НАТО. Зазначене відповідає міжнародно визнаній практиці держав – членів НАТО, коли стандарти у військовій сфері приймаються установами, до повноважень яких належить питання оборони та безпеки держави.

Прийняття законопроекту створить основу для впровадження в Україні політики НАТО у сфері військової стандартизації. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується секретар Комітету з питань національної безпеки і оборони Вінник Іван Юлійович. Будь ласка.

ВІННИК І.Ю., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Добрий день, шановні колеги! Дуже добре, що вже другий пленарний тиждень починаємо з розгляду питань нацбезпеки та оборони. Наразі вчоргове йдеться про НАТО. В ефірах, юридично-правових дискусіях

часто лунає термін «стандарти НАТО». Водночас в нашому чинному законодавстві немає визначень щодо цього терміну. Власне, ми дякуємо Кабінету Міністрів за ініціативу введення до законів України «Про оборону України» та «Про стандартизацію» термінів, пов'язаних зі стандартами НАТО.

Окрім того, Міністерство оборони визначається як центральний орган виконавчої влади, який напрацьовуватиме суть і зміст цих стандартів, погоджуватиме і координуватиме їх з НАТО. Це абсолютно правильно.

Також пропонується ввести певну правову визначеність, що відкриває шлях до впорядкування тієї бюрократії в системі Міністерства оборони, яка є надзвичайно громіздкою, щодо створення, прийняття на озброєння, забезпечення нових стандартів озброєння, взагалі зразків озброєння. Визначення таких термінів, як «стандарт», відповідальність за їх напрацювання, відповідність стандартам НАТО – це шлях до реформи в цій сфері.

Комітет на своєму засіданні розглянув даний законопроект. Незважаючи на те, що за змістом він і невеликий, але має деякі нюанси, які треба доопрацювати до другого читання. Тому ми просимо підтримати в першому читанні, з тим щоб відправити його в комітет на підготовку до другого читання.

Хочу звернутися до всіх політичних сил у сесійному залі, які прагнуть інтеграції України до НАТО, зокрема: «Блоку Петра Порошенка», «Народного фронту», Радикальної партії, «Батьківщини», «Самопоміч», з проханням підтримати цей проект у першому читанні. Сподіваюся, підтримають депутати і з депутатських груп «Партія «Відродження» і «Воля народу», інші депутати, відповідальні за долю країни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Від «Народного фронту» виступає Лапін Ігор Олександрович. Будь ласка.

ЛАПІН І.О. Шановні колеги! Прошу підтримати даний законопроект і проголосувати «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Батьківщини» виступає Рябчин, якому своє право на виступ передав Руслан Дмитрович Богдан. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Наша фракція послідовно підтримує євроатлантичні, євроінтеграційні законопроекти, які рухають нашу країну до стандартів НАТО, стандартів Європи. Однак вступ до НАТО, як і вступ до Євросоюзу, це не просто стандарти, не просто рядок в Конституції, а реальні дії, реальні кроки, якісні законопроекти.

Даним законопроектом надаються Міністерству оборони України певні повноваження щодо забезпечення нормативно-правового регулювання. У своєму висновку ГНЕУ зазначає, що законопроект не дуже якісний, терміни: «військовий стандарт», «стандарт НАТО», «стандарт у сфері оборони держави – члена НАТО» потребують доопрацювання, оскільки усі вони визначаються через термін «стандарт», який потребує подальшого розкриття.

Більше того Генштаб ЗСУ не підтримує прийняття законопроекту, оскільки його немає в переліку тих 21 проектів законів, які Генштаб вважає актуальними та рекомендує прийняти. Взагалі текст законопроекту розроблявся не Міністерством оборони, а директором департаменту технічного регулювання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект, як і всі інші законопроекти, які стосуються НАТО. Юлія Тимошенко послідовно проводить цю політику ще з часів, коли була Прем'єр-міністром, і як кандидат на пост Президента України в 2014 році. Ми проводили політику стосовно референдуму щодо вступу до НАТО, проводили великий безпековий форум, на якому запевнили у послідовній військовій підтримці України і її вступі до НАТО. Але НАТО – це не лише неякісні законопроекти про стандарти НАТО, які, на жаль, ми будемо доопрацьовувати до другого читання. Вдумайтеся, четвертий рік війни, а ми розглядаємо законопроект про стандарти НАТО, яким пропонується впровадження натівських стандартів, і жодних кроків, жодних реальних дій щодо війни на сході країни.

Фракція «Батьківщина» підтримає цей проект, але уряду треба розробляти якісніші законопроекти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз заключний виступ. Через 2 хвилини прийняття рішення.

Прошу голів фракцій запросити народних депутатів до залу.

Від «Блоку Петра Порошенка» виступає Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д. Фракція «Блок Петра Порошенка», Вінниччина. Прошу передати слово Оксані Юринець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юринець. Будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Законопроект вкрай важливий, у тому числі з точки зору послідовної паралельної роботи щодо необхідних кроків, щоб змінювати нашу армію саме за стандартами НАТО. Пропонується прийняти законопроект за основу, а це означає, що всі пропозиції чи зауваження будуть опрацьовані до другого читання.

Важливо робити ці кроки і в Конституції, тому що злагоджена робота всіх гілок влади – і Президента, і парламенту, і Кабінету Міністрів – дасть результат. Освіта і навчання, що мають наші військові, це той рух, вектор України, який спрямований на євроатлантичну інтеграцію. Відповідно до цього має докласти зусиль і парламент. Парламентська дипломатія, дипломатія нашої делегації в Парламентській асамблеї НАТО є важливою роботою, яка даватиме результат. Але без прийняття ряду безпекових законів, які допомагатимуть реформувати українську армію, ми не зможемо рухатися вперед.

Немає нічого досконалого, і ми, напевно, вперше маємо прийняти вольові, необхідні для держави, рішення. Вони є непростими, а саме: зламати ту систему, яка була нав'язана до цього. Від нас, нашої відповідальності і від того, які ми тут зможемо приймати рішення, залежить, як рухатиметься наша держава. Тому дуже важливо

об'єднатися і дати результат, потрібний для старту необхідних реформ в Україні. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обговорення завершено.

Колеги, прошу тих, хто знаходиться в ложах, повернутися на свої робочі місця. Переходимо до голосування.

Наголошую, застереження дійсно є, але ж пропонується прийняти лише за основу. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України також пропонує прийняти за основу. Тому давайте об'єднаємося і проголосуємо.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» (№ 8370). Прошу голосувати. Це законопроект на підтримку стандартів НАТО в Україні.

«За» – 194.

Я поставлю на повернення. Поверніться до залу!

Я зачитаю результати голосувань фракцій і груп, щоб бачити, хто реально підтримує вступ України до НАТО.

«Блок Петра Порошенка» – 78, «Народний фронт» – 56, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 9, Радикальної партії Олега Ляшка – 16, «Батьківщина» – 13, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 7, позафракційні – 13.

Колеги, зтягуючи голосування, ми ризикуємо не встигнути до перерви включити до порядку денного сесії цілу низку законопроектів. Тому прошу під час голосування бути в залі, щоб ми не поверталися по кілька разів до розгляду питання. Готові, так?

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 8370. Прошу голосувати.

Колеги, ті, хто біля дверей, поверніться на свої місця.

Шахов, поверніться!

Голосуємо! Підтримуємо!

«За» – 214.

Динаміка позитивна.

Колеги, подивіться, кого немає поруч, і запросіть їх до залу.

Ще раз озвучу результати голосувань фракцій і груп.

«Блок Петра Порошенка» – 83, «Народний фронт» – 63, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 10, Радикальної партії Олега Ляшка – 18, «Батьківщина» – 13, «Воля народу» – 1, а було 2.

Шахов, поверніться на місце. Ви ж підтримуєте НАТО?

«Партія «Відродження» – 7, позафракційні – 19.

Колеги, я дуже прошу повернутися із урядових і гостьових лож до залу і зайняти робочі місця.

Прошу секретаріат запросити до залу тих депутатів, які в кулуарах.

Готові до голосування?

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» (№ 8370). Прошу голосувати.

Пане Вікторе, ми рахуємо кожен голос.

Євгенію, голосуємо!

Прошу голосувати злагоджено і відповідально.

«За» – 216.

Бракує 10 голосів. Я ще раз поставлю. Але якщо не буде голосів, законопроект буде відхилений, і це не дасть честі ні українському парламенту, ні українському євроатлантичному напрямку.

Я зачитаю ще раз по фракціях і групах. Прошу голів фракцій подивитися, щоб ніхто не виходив. Запросіть тих, хто в кулуарах.

Отже, «Блок Петра Порошенка» – 80, «Народний фронт» – 63, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 11, Радикальної партії Олега Ляшка – 18, «Батьківщина» – 12, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 9, позафракційні – 20.

Будь ласка, не виходьте із залу, навпаки, займіть робочі місця.

Колеги, безпековий блок питань. Усі мають бути на робочих місцях.

Нагадую, зараз я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення, а потім будемо приймати рішення. Прошу під час голосування бути на робочих місцях. Кожен голос має значення. Змобілізуйтеся!

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо військових стандартів» (№ 8370). Прошу голосувати. Кожен голос має значення. Голосуємо! Уважно беріть участь у голосуванні.

«За» – 236.

Рішення прийнято. Повернулися.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту закону [№ 8370](#). Прошу голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Колеги, вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інженерно-технічного облаштування та утримання державного кордону» ([№ 6777](#)).

Є пропозиція розглядати даний законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

«За» – 166.

Рішення прийнято.

Запрошується до доповіді перший заступник голови Державної прикордонної служби Серватюк Василь Миколайович. Будь ласка.

СЕРВАТЮК В.М., *перший заступник голови Державної прикордонної служби України. Слава Україні!*

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

СЕРВАТЮК В.М. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Метою прийняття даного проекту закону є створення належних умов для інженерно-технічного облаштування державного кордону із суміжними державами, в тому числі з країною-агресором. На сьогодні договорами із суміжними державами визначено смугу завширшки лише 2,5 метра від прикордонних знаків у бік суміжної держави. При цьому жодним нормативно-правовим актом не визначений розмір земельних ділянок, які повинні надаватися органам Державної прикордонної служби для облаштування інженерних споруд, а в країнах Європейського Союзу дане питання врегульовано – законодавчо закріплено безкоштовне виділення необхідної площі.

Для належного забезпечення режиму кордону та прикордонного режиму призначені контрольні-слідові смуги, протитранспортні рови, рокадні дороги, загородження, просіки та інші об'єкти. Однак розпайовані та надані у приватну власність землі вздовж державного

кордону досить часто використовуються для накопичення контрабанди товарів, наркотиків та переправлення незаконних мігрантів. Щоб потрапити на такі ділянки, прикордонникам необхідно мати або дозвіл власника, або судове рішення. Це вимагає часу. Лише на кордоні з Росією, де на сьогодні агресор сконцентрував велику кількість військ та активно проводить інженерні роботи, є потреба у відведенні 7800 гектарів землі, 60 відсотків якої є приватною.

Проект закону розроблений Міністерством внутрішніх справ спільно з адміністрацією Держприкордонслужби та поданий на розгляд Верховної Ради 20 липня 2017 року. Внесення змін до Земельного і Водного кодексів України та Закону України «Про державний кордон України» передбачає визначення розмірів земельних ділянок, звільнення прикордонного відомства від відшкодування втрат.

Шановні народні депутати! Набрання чинності законом створить умови для належного забезпечення дотримання режиму державного кордону, прикордонного режиму, формування рубежів охорони та оборони. Прошу підтримати цей вкрай важливий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується секретар Комітету з питань національної безпеки і оборони Вінник Іван Юлійович.

Пане Іване, прошу бути лаконічним.

Колеги, щоб ми ще до перерви включили до порядку денного сесії низку питань, нам треба інтенсивніше працювати.

ВІННИК І.Ю. Колеги, хочу нагадати, що минулого пленарного тижня, прийнявши дуже важливий акт про прилеглу зону, ми розширили функціонал і повноваження прикордонної служби Морської охорони в Азовському і Чорному морях, надали їм дійових інструментів, включаючи можливості застосування зброї по відношенню до порушників, осіб, яких треба притягувати до відповідальності.

Даний проект має дещо іншу мету, але продовжує відмежовувати Україну від держави-агресора – Російської Федерації. Демаркація, облаштування кордону з Російською Федерацією, загальна протяжність якого сягає понад 2 тисячі кілометрів, є нагальними, бо вирішують не лише питання нашої національної безпеки, а й мають досить велике ідеологічне значення. Тому що Путін, коли на літаку оглядатиме свої так звані володіння, бачитиме, що Україна відділена від Росії

навіть фізично відповідними протитанковими ровами, рокадними дорогами, відповідними парканами, облаштованими надсучасними технічними засобами, що виявляють порушників і можуть давати команду на застосування сили підрозділам, які забезпечують режим державного кордону. Члени комітету на засіданні робочої групи, під час доопрацювання законопроекту, запропонували визначити розмір земельних ділянок завширшки до 50 метрів, тому що норма, запропонована урядом, – понад 50 метрів має неоднозначність і невизначеність у цьому процесі.

За результатами обговорення комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту законопроект № 6777 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу із урахуванням пропозицій комітету про заміну слів «не менше ніж» словом «до» щодо прикордонної відстані завширшки 50 метрів. Прошу проголосувати за основу, з тим щоб комітет мав можливість доопрацювати до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні.

Від «Блоку Петра Порошенка» виступає Курило Віталій Семенович.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, самовисуванець). Шановні народні депутати! Шановні телеглядачі! «Блок Петра Порошенка» підтримуватиме даний законопроект, тому що це дійсно необхідно для збереження нашого кордону, щоб ворог не проникав на нашу територію. Але є ряд питань щодо того, що зараз робиться під час побудови стіни. Наприклад, в моєму окрузі, а саме в Троїцькому та Білокуракинському районах Луганської області, вже почалися роботи з побудови стіни. Хочу сказати, що під час проведення робіт відбувається маса порушень, особливо щодо землі, а саме на паях вже два роки будують стіну, а людям ніхто не дає компенсації за землю, яку в них держава

вилучила, жодного документа немає з цього приводу. Люди не знають, як відбудуватиметься цей процес.

До того ж є дуже багато недбалостей, коли відступають від кордону більше 50 метрів, землі просто залишаються нічийними. Ми втрачаємо українську землю, яка не обробляється, а це прекрасні чорноземи. Якщо взяти весь кордон, ми втрачаємо десятки, сотні, а то й тисячі гектарів землі. Тому хотілося б, щоб у цій справі навели лад.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Народного фронту» слово має Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Виборчий округ № 119. Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., *голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Добрий день, шановні колеги! Дуже соромно, що на четвертому році війни з Російською Федерацією ми, фактично, не маємо до кінця визначеного кордону із державою-агресором, і це реальний факт. Є цілі селища і міста, про які сказав колега Курило, де кордон проходить, фактично, посередині. І замість того, щоб облаштувати і завершити процес демаркації державного кордону, ми зробили з цього політичний процес щодо знищення одного із політиків.

Ви знаєте, що таке проект «Стіна», і дуже добре розумієте, тут всі фахівці, що стіна, яка реально потрібна прикордонникам, будуватиметься. Проте використовуються якісь ефемерні поняття, щоб показати, що хтось там щось роздерибанив. Процес треба завершувати, але дійсно є проблема, пов'язана із землею. Думаю, автори законопроекту до другого читання повинні дуже серйозно його доопрацювати і дати відповіді на питання, хто відшкодуватиме людям за вилучення землі, яка є паєм, що відійшла у державну власність, у власність прикордонників. Зазначається, що це не потребує проведення консультацій

з громадськістю. Але чи повертатимуть і в який спосіб органи місцевого самоврядування людям землі, які в них будуть забрані?

І головне. Ключове завдання української дипломатії – провести нарешті демаркацію, а прикордонників – завершити будівництво тих споруд, які є стіною, а саме: певний рівень ровів, інших видів споруд, які, фактично, дають нам можливість відстежувати порушення державного кордону України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Самопоміч» виступає Пастух Тарас Тимофійович.

ПАСТУХ Т.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, самовисуванець). «Об'єднання «Самопоміч», Тернопіль. Шановні колеги! Інколи складається враження, що народні депутати, коли виступають у підтримку того чи іншого законопроекту, читають лише його назву, на якій базують основні свої тези з приводу особистої підтримки і переконання інших депутатів голосувати чи не голосувати за нього. Зараз я прошу вас відкрити проект і прочитати його суть, і ви зрозумієте, що в ньому йдеться про кордон не лише з Російською Федерацією, а й з іншими країнами. Це стосується Львівської, Чернівецької, інших наших областей, які межують з іншими сусідніми країнами.

Якщо я не помиляюся, це питання виникло тоді, коли з'явилися тунелі, які ведуть із Закарпатської області до сусідньої держави Угорщини, і прикордонники не могли отримати доступу до них, бо земля знаходилася вже у приватній власності, а не коли розпочалася агресія з Російською Федерацією. Проблема ця є, але законодавством передбачений механізм її розв'язання. Відповідно до закону є достатньо повноважень щодо вилучення у людей земельних ділянок, які вже є у приватній власності, для державних потреб, є прописана процедура компенсації: надання або іншої земельної ділянки, або грошової компенсації. Наразі норми даного законопроекту якоюсь мірою повертають нас до радянської влади: в людей забиратимуть землю без рішення суду, а яким чином це компенсуюватиметься, на жаль, не передбачається.

Комітет пропонує обмежити до 50 метрів, але десь 50 метрів може бути забагато, а десь і замало. Тому для прикордонників це не буде вирішенням питання.

Пропонуємо повернути цей законопроект комітету на доопрацювання, і вже доопрацьований...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, зараз буде заключний виступ. Через 2 хвилини перейдемо до прийняття рішення.

Прошу секретаріат і голів фракцій запросити народних депутатів до залу. Через 2 хвилини голосування.

Від Радикальної партії виступає Ляшко Олег Валерійович. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Для мене, для нашої команди, для кожного українця державний кордон священний, як герб, як гімн, як прапор, як українська церква і українська мова. Наша команда робила все для того, щоб в законодавчому полі дати прикордонникам додаткові можливості захищати наш кордон, а тим паче, занадто дорого ми платимо за захист нашого кордону від агресора: за роки російської агресії 70 прикордонників загинули, понад 500 – отримали поранення. Прикордонники ціною свого життя і здоров'я захищають кордони нашої країни.

Ми категорично засуджували прорив кордону на заході країни, коли в нас цирки «куролесили», деякі українські політики, щоб отримати рейтинг, проривали український кордон на заході. Чим ви відрізняєтеся від ватників, які проривали кордон на сході – Донеччині, Луганщині? *(Оплески)*. Жодні політичні дивіденди, жодні політичні амбіції не можуть бути підставою для того, щоб проривати кордони, бити прикордонників, знущатися над ними чи принижувати їх.

Саме через це ми й підтримали криміналізацію прориву кордону, щоб кожен, хто посягає на український кордон, сидів у тюрмі, дали прикордонникам право ведення оперативно-розшукової діяльності, щоб вони були ефективнішими у захисті кордону, голосували за збільшення зарплат прикордонникам, щоб вони за свою важку важливу роботу отримували достойну зарплату. Сьогодні ми проголосуємо і за цей законопроект, норми якого дадуть можливість країні мати кордон на замку. Від роботи прикордонників залежить життя і здоров'я

українців, мирне небо, спокій у нашій оселі, в нашій країні. Підтримаймо наших славних прикордонників!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Прошу народних депутатів зайти до залу і зайняти робочі місця.

Колеги, під час обговорення виникло застереження. Щоб його зняти, я даю 1 хвилину секретарю комітету.

Пане Тарасе, можливо, пан Іван переконає вас аргументами, бо без голосів вашої фракції в нас не буде більшості.

Будь ласка, Іване, вам слово.

ВІННИК І.Ю. Колеги, я уважно слухав виступи і хочу сказати таке.

Перше. Багато, хто запитує, чому лише зараз з'явився цей законопроект. Нагадую, що проект був зареєстрований майже півтора року тому, і ми ніяк не можемо домовитися, як будемо облаштувати наші кордони. Тому давайте відповідально поставимося до цього питання і сьогодні приймемо його за основу.

Друге. Дійсно, ідеться не лише про кордон з Російською Федерацією, але пріоритети ми, безумовно, будемо розставляти з приводу того кордону, прикордонний режим якого суміжна держава не забезпечує, а, навпаки, порушує будь-які міжнародні зобов'язання, здійснює факт збройної агресії проти України. Цей проект не про митні правила, не про протидію контрабанді, корупції, яка, на жаль, дійсно, існує на окремих ділянках.

Водночас хочу сказати, якщо на місці тунелю, побудованого у напрямі будь-якої країни, буде побудований інтелектуальний захист кордону у вигляді стіни, рокадних доріг, ровів тощо, напевно, там тунелю вже не буде. Прошу проголосувати за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до прийняття рішення.

Колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення інженерно-технічного облаштування та утримання державного кордону» ([№ 6777](#)) з урахуванням пропозиції комітету про заміну слів «не менше ніж» словом «до» у пункті 3 цього проекту та пропозиції, щоб до другого читання

комітет доопрацював питання щодо компенсації за ділянки, які знаходяться в приватній власності, що було озвучено під час обговорення. Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Колеги, пропоную наступний законопроект розглядати дуже інтенсивно.

Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку зі створенням територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки на базі військових комісаріатів» ([№ 9285](#)).

Прошу підтримати розгляд законопроекту за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 162.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується секретар Комітету з питань національної безпеки і оборони Вінник Іван Юлійович.

Пане Іване, прошу представити законопроект дуже лаконічно.

Колеги, прошу всіх бути в залі, бо після розгляду цього законопроекту будемо включати до порядку денного сесії питання безпеки та продовження мораторію на землю.

ВІННИК І.Ю. Даний законопроект простий. Якщо говорити простою мовою, все зводиться до того, щоб перейменувати військові комісаріати на обласні територіальні центри комплектування та соціальної підтримки. Пропонується внести зміни до: Житлового кодексу, законів України «Про оборону України», «Про альтернативну (невійськову) службу», «Про військовий обов'язок і військову службу» та інших законодавчих актів.

Законопроект має досить великий обсяг, але зміст один: прибираємо радянський рудимент, тобто перейменовуємо військові комісаріати на територіальні центри комплектування та соціальної підтримки, як це працює в розвинутих країнах. Звертаю увагу колег, що під час розгляду Державного бюджету України на 2019 рік, було

підтримано виділення понад 0,5 мільярда гривень на реалізацію цієї програми. Ми будемо мати не радянські військові комісаріати, а сучасні центри комплектування та соціальної підтримки, облаштовані відповідним обладнанням, інформаційною системою.

Щоб не гаяти часу, я виступив і від комітету, і як автор законопроекту. Комітет пропонує прийняти цей проект закону за основу. Якщо Регламент дозволяє, давайте рухатися далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні.

Колегі, велике прохання під час обговорення бути максимально лаконічними.

Від «Блоку Петра Порошенка» виступає Олександр Дехтярчук.

ДЕХТЯРЧУК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 154, Рівненська область, партія «Блок Петра Порошенка»).
Виборчий округ № 154. Шановне товариство! Законопроект надзвичайно важливий, у цьому я переконався, коли побачив у своєму виборчому окрузі, в якій ситуації перебувають військкомати, які ми зараз хочемо не просто перейменувати, а дати їм абсолютно нові логічні функції.

Також хочу звернути увагу на необхідність забезпечення цих центрів приміщеннями. Адже був час, коли руйнувалася не лише армія, а й військкомати. Власне, чимало приміщень у моєму окрузі було продано, і на сьогодні ряд військкоматів розмішені у непристосованих приміщеннях.

Наголошую, що серед нових функцій, які виконуватимуть центри, є взаємодія із сім'ями загиблих, допомога, у тому числі психологічна, воїнам АТО.

Пропоную всім об'єднатися і проголосувати за даний законопроект, який дійсно необхідний і відповідає реаліям часу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заключний виступ. Через 2 хвилини перейдемо до прийняття рішення, потім – включення до порядку денного сесії. Прошу повної мобілізації залу.

Від «Народного фронту» виступає Река Андрій Олександрович. Будь ласка.

Колеги, голови фракцій, запросіть депутатів до залу.

РЕКА А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ № 149, Полтавська область, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт» підтримує цей законопроект і буде голосувати категорично «за». Я також запрошую депутатів до залу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до прийняття рішення.

Колеги, прошу повернутися із урядової і гостьової лож на свої місця.

Пані Тетяно, ми вже голосуємо. Не відволікайте народних депутатів!

Колеги, готові?

Ставиться на голосування пропозиція комітету про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку зі створенням територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки на базі військових комісаріатів» (№ 9285). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 205.

Я поставлю на повернення, а ви, будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Колеги, ми даремно затягуємо час.

Зараз я зачитаю результати голосування по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 79, «Народний фронт» – 62, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 8, Радикальної партії Олега Ляшка – 17, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 5, «Партія «Відродження» – 3.

Колеги з «Партії «Відродження», підтримайте, будь ласка!

Позафракційні – 21.

Отже, голосуємо за повернення, а потім – за основу.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 9285. Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 218.

Колеги, не вистачає восьми голосів. Ми даремно затягуємо час. Подивіться, кого немає поруч, і запросіть їх до залу.

Прошу секретаріат запросити тих депутатів, хто в кулуарах, до залу.

Колеги, подивіться, кого немає поруч, і запросіть їх до залу.

Я зараз поставлю ще раз на голосування. Прошу всіх максимально змобілізуватися. Кожен голос має вагу. Не відходьте від своїх робочих місць.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 9285. Прошу голосувати.

«За» – 224.

Два голоси. Увага!

Пані Оксано, будь ласка.

Колеги, прошу змобілізуватися. Не виходьте із залу, навпаки, заходьте.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту закону № 9285. Прошу голосувати. Голосуємо!

Колеги, кожен голос має значення.

«За» – 234.

Рішення прийнято. Повернулися.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту закону [№ 9285](#). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Переходимо до розділу порядку денного «для включення до порядку денного сесії». Я продовжую засідання до завершення розгляду питання про включення до порядку денного сесії.

Колеги, ви всі маєте порядок денний, де зазначено, які законопроекти пропонується включити до порядку денного сесії.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо

продовження заборони відчуження земель сільськогосподарського призначення» ([№ 9355](#)) та альтернативних йому законопроектів, з тим щоб у четвер ми їх розглянули. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Колеги, я ще раз поставлю. Пропонується включити всі законопроекти, які стосуються продовження мораторію на продаж землі: № 9355 – № 9355-15.

Прошу проголосувати за дану пропозицію, щоб у четвер ми їх розглянули. Голосуємо!

Цими законопроектами врегульовується на законодавчому рівні продовження мораторію.

«За» – 224.

Два голоси. Ще раз поставлю.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії законопроекту № 9355 та альтернативних йому законопроектів. Прошу голосувати.

Колеги, не включивши, ми не створимо законодавчої бази. Голосуємо!

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про заборону торгівлі землею сільськогосподарського призначення» ([№ 9364](#)). Автор Левченко. Прошу голосувати.

«За» – 124.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про основні засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку» ([№ 9162](#)). Прошу голосувати. Це прохання комітету Бакуменка. Голосуємо!

«За» – 184.

Рішення не прийнято.

Це було аграрне питання. Зараз треба включити важливе питання безпеки і оборони.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення закупівлі продукції, робіт і послуг оборонного призначення за імпортом» ([№ 9122](#)).

Колеги, велике прохання до всіх підтримати включення цього законопроекту, і ми сьогодні зможемо його прийняти. Голосуємо!

«За» – 186.

Проведіть консультації, а потім я поставлю ще раз.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо продовження терміну спрощеної процедури реорганізації державних і комунальних закладів охорони здоров'я» ([№ 9075](#)). Прошу голосувати.

«За» – 173.

Рішення не прийнято.

Колеги, прошу уваги! Пропонується включити до порядку денного сесії проект Закону «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» щодо фінансового забезпечення Конституційного Суду України» ([№ 9241](#)).

Хочу повідомити, що в залі з самого ранку присутній суддя Конституційного Суду Мойсик, який колись був народним депутатом і знає, що таке депутатська робота, і дуже просить підтримати питання щодо збільшення фінансування Конституційного Суду України, який ми не так давно доукомплектували, щоб він мав можливість ефективно діяти.

Прошу підтримати пропозицію щодо включення до порядку денного сесії законопроекту № 9241. Голосуємо!

«За» – 194.

Колеги, я не розумію цієї логіки. Це державний орган, який ми доукомплектували двома суддями, у зв'язку з чим тепер треба збільшити фінансування, щоб він працював у повному обсязі. Це відповідальна позиція. Не підтримати – це нечесно і несправедливо.

Прошу всіх проголосувати за включення до порядку денного сесії законопроекту № 9241. Голосуємо!

Колеги, прошу проголосувати, щоб Конституційний Суд міг повноцінно функціонувати.

«За» – 196.

Рішення не прийнято.

Проведіть консультації.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії законопроекту [№ 9395](#). Це ідентичний законопроект, але депутатський. Прошу голосувати.

«За» – 159.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо безперебійного постачання електричної енергії суб'єктам господарювання, що надають комунальні послуги та коригування цін/тарифів на комунальні послуги» ([№ 9406](#)). Автор народний депутат Андрієвський. Голосуємо!

«За» – 176.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту Постанови «Про забезпечення безперешкодної діяльності засобів масової інформації у передвиборний період 2019 року» ([№ 9329](#)).

Колеги, як на мене, всі зацікавлені в тому, щоб цей проект був включений. Прошу голосувати.

Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики просить включити до порядку денного сесії. Голосуємо!

«За» – 224.

Не встигли.

Колеги, я поставлю ще раз. Прошу під час голосування бути на своїх робочих місцях.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії проекту постанови № 9329. Прошу голосувати. Голосуємо уважно і відповідально.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

І ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії останнього проекту Закону, зазначеного в цьому блоці, – «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо посилення інформаційної безпеки та протидії державі-агресору в інформаційній сфері» ([№ 9068](#)). Прошу підтримати. Прошу голосувати. Це інформаційна безпека країни.

«За» – 205.

Колеги, ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до

Закону України «Про телебачення і радіомовлення» щодо посилення інформаційної безпеки та протидії державі-агресору в інформаційній сфері» (№ 9068). Прошу голосувати. Голосуємо!

«За» – 207.

Колеги, я втретє поставлю на голосування. Давайте зоблізуємося.

Ставиться на голосування пропозиція про включення до порядку денного сесії законопроект № 9068. Прошу голосувати.

Колеги, підтримаємо інформаційну безпеку нашої держави.

«За» – 211.

Рішення не прийнято.

Колеги, є дуже велике прохання Комітету з питань національної безпеки і оборони ще раз поставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення закупівлі продукції, робіт і послуг оборонного призначення за імпортом» (№ 9122). Наші закордонні партнери, партнери по НАТО також просять підтримати включення цього законопроекту до порядку денного сесії, щоб потім прийняти рішення.

Отже, прошу проголосувати за включення до порядку денного сесії законопроект № 9122. Голосуємо!

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Ми завершили розгляд розділу порядку денного «для включення до порядку денного сесії», включили ряд законопроектів, з чим я вітаю авторів.

Зараз оголошується перерва на 30 хвилин, до 12:42. Одразу після перерви ми будемо розглядати Закон України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» з пропозиціями Президента України. Прошу всіх бути на робочих місцях о 12:42.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Перерва закінчилася, ми продовжуємо наше пленарне засідання. Прошу народних депутатів України повернутися

до сесійного залу, бо, власне, у нас ще досить великий перелік законопроектів, які ми маємо розглянути.

Разом з тим хочу повідомити, що до президії надійшла заява від депутатських фракцій «Блок Петра Порошенка» і «Народний фронт» з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом з трибуни.

Максим Бурбак озвучить заяву. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні українці! Шановні колеги! Не шановні представники п'ятої колони Кремля! Хочу сьогодні донести до вас інформацію про кума Путіна, який вільно почуває себе в Україні, а найцікавіше, користується «покровительством» не лише свого кума у Росії, а й української влади.

«Народний фронт» неодноразово звертався до Служби безпеки України, Генеральної прокуратури України, інших правоохоронних органів по боротьбі та відстоюванню незалежності України з тим, щоб вони розслідували діяльність Медведчука в Україні. Немає жодної реакції, не порушено жодної кримінальної справи, не розпочато жодного розслідування.

Наразі хочу просвітити людей, хто ж такий Медведчук. Медведчук – це людина, яка має відношення до тіньового контрабандного бізнесу нафтопродуктами, впливає на телеканали «112 Україна» та *NewsOne*, які відверто ретранслюють кремлівські темники, а прикриваються поняттям свободи слова. Медведчук формує прокремлівські політичні партії в Україні, які йтимуть на вибори наступного року в парламент і які спокійно тут сидять. Медведчук не просто кум Путіна, Путін бачить його своїм намісником в Україні. Пам'ятаєте, як це було в Україні в 40-х роках? Медведчук – це людина, яка відповідає не за звільнення заручників, а за їх захоплення.

У США скритих агентів Кремля вже притягують до кримінальної відповідальності і вони відбувають тюремні строки. А в нас відкритий агент, кум Путіна, вільно пересувається територією України, займається бізнесом в Україні, скуповує засоби масової інформації та хоче брати участь у наступних виборах до Верховної Ради України.

Тому фракція «Народний фронт» ініціює проект постанови Верховної Ради про створення тимчасової слідчої комісії парламенту для розслідування фактів втручання у виборчий, політичні процеси та інформаційний простір України Російської Федерації та громадян

України, пов'язаних з владою держави-агресора, зокрема Медведчука Віктора Володимировича, 1954 року народження, та інших. Я надіслав листи всім головам фракцій і чекаю від них пропозицій щодо членства в цій комісії. Побачимо, хто тут за незалежність України, а хто є прихильниками Путіна і його прокремлівських сил.

Медведчук є лідером повзучого кремлівського перевороту, якого ми не маємо допустити в нашій державі. Через таких, як Медведчук, Росія намагатиметься підривати Українську державу, втручатися у виборчий та політичні процеси в Україні. До президентських виборів залишилося три місяці, і парламент має захистити їх. В реаліях, коли державні органи не реагують, ми як депутати повинні це зробити.

Ще раз звертаюся до агентів Кремля. Ви можете зривати плакати, можете розказувати, що Медведчук проукраїнський, за «Український вибір»... Він кум Путіна і представник держави-агресора, і тимчасова слідча комісія повинна це розслідувати (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Продовжуємо розгляд питань порядку денного.

Вашій увазі пропонується розгляд Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність», (проект [№ 3726](#)), з пропозиціями Президента України.

Президент наклав вето на прийнятий парламентом закон. За спеціальною процедурою розгляду ми маємо визначитися, чи долаємо вето Президента, чи підтримуємо пропозиції Президента України Петра Порошенка, які він пропонує до цього закону.

Слово для доповіді надається представнику Президента України у Верховній Раді України Ірині Луценко.

Пані Ірино, будь ласка, вам слово.

ЛУЦЕНКО І.С., *представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні колеги! Прийнятий Верховною Радою України 13 квітня 2017 року Закон «Про приватну детективну (розшукову) діяльність», (проект № 3726), не може бути підписаний Президентом України, виходячи з такого.

Перше. Відповідно до закону, що надійшов на підпис, Міністерство юстиції України наділяється повноваженнями щодо забезпечення та організації здійснення приватної детективної діяльності. Разом з тим, беручи до уваги задекларовану у відповідному законі мету такої діяльності та характер послуг, що можуть надаватися її суб'єктами, згадані вище повноваження відповідають напрямам діяльності Міністерства внутрішніх справ та Національної поліції України, а не Міністерства юстиції, як задекларовано в даному законі.

Друге. У законі відсутня чітка конкретизація відомостей, які дозволяється збирати та досліджувати суб'єктам приватної детективної діяльності, що, фактично, допускає збирання ними доказів для розгляду справ і в кримінальному судочинстві. Зазначене не узгоджується з нормами кримінально-процесуального законодавства, якими визначається чіткий перелік, процедура і порядок збору відповідних доказів та перелік суб'єктів, які можуть це здійснювати.

Третє. Передбачене законом право суб'єктів приватної детективної діяльності здійснювати зовнішнє спостереження не кореспондується із визначеною цим же законом заборонаю вказаним суб'єктам проводити оперативно-розшукові заходи, які належать до виключної компетенції оперативних підрозділів.

Також слід зазначити, що запропонована даним законом класифікація інформації з обмеженим доступом (комерційна, промислова, професійна таємниці) не узгоджується з положеннями чинного законодавства у відповідній сфері, згідно з якими до інформації з обмеженим доступом належить конфіденційна, таємна та службова інформації.

Крім того, законом не визначений розмір плати за видачу свідоцтва для зайняття приватною детективною діяльністю, необхідність одержання якого ним передбачена, що в свою чергу не відповідає нормам Закону «Про адміністративні послуги».

З огляду на зазначене, Президент України наголошує на необхідності узгодження положень Закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» з нормами Конституції та інших базових законодавчих актів у відповідних сферах правового регулювання.

Прошу підтримати пропозиції Президента України та доопрацювати даний закон з урахуванням висловлених зауважень.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, залишайтеся на трибуні.

Прошу записатися на запитання до доповідача. Бажаючих поставити запитання немає.

Дякую за доповідь. Прошу зайняти своє робоче місце.

До співдоповіді запрошується народний депутат Паламарчук, який представить позицію Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Нагадую, що Законом «Про приватну детективну (розшукову) діяльність», який був прийнятий Верховною Радою 13 квітня 2017 року, встановлені загальні правові засади, організація і права детективної (розшукової) діяльності в Україні, регламентуються види та правовий статус суб'єктів такої діяльності, процедура видачі свідоцтва про право на зайняття приватною детективною (розшуковою) діяльністю, види детективних послуг, що можуть надаватися суб'єктам приватної детективної (розшукової) діяльності, права та обов'язки таких суб'єктів тощо. Але Президент України не підписав даного закону, застосувавши до нього право вето, і 6 червня 2017 року повернув його Верховній Раді зі своїми пропозиціями для повторного розгляду.

Комітет на своєму засіданні розглянув пропозиції Президента і з метою збереження закону вирішив з усіма погодитися. Роздана вам порівняльна таблиця містить 21 пропозицію Президента України, які комітет пропонує врахувати повністю.

До того ж з метою часткового врахування зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України пропонується усунути деякі неузгодженості шляхом вилучення слів, які не несуть відповідного смислового навантаження. Пропонується вилучити:

з частини шостої статті 7 закону слова «за адресою робочого місця»;

з частини першої статті 10 закону слова «що віддав свій доступ і право на зайняття приватною детективною (розшуковою) діяльністю».

Таким чином комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти Закон України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» з урахуванням пропозицій Президента України. Прошу підтримати даний закон з пропозиціями Президента та техніко-юридичними правками.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, якщо є запитання до співдоповідача, прошу записатися.

Народний депутат Третьяков. Прошу.

Знімає запитання.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, виступи доповідача і співдоповідача завершені. Переходимо до обговорення.

Колеги, оскільки в залі мало людей, обговорення триватиме 10-15 хвилин. Прошу голів фракцій максимально змобілізувати людей у залі.

Хто має намір взяти участь в обговоренні, прошу записатися на виступи від фракцій: два – за, два – проти.

Від «Народного фронту» виступає Андрій Тетерук. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А. «Народний фронт». Звертаюся до всіх колег народних депутатів, які зараз присутні в парламенті. Над цим законом ми працювали понад два роки. Його норми дають можливість відкрити в Україні десятки тисяч робочих місць, започаткувати професію приватного детектива, який надаватиме послуги українським підприємствам і фізичним особам. Така професія є в понад ста країнах світу. Якщо зараз, на останньому етапі, ми завалимо прийняття цього закону, це буде дуже погано для парламентаризму, ми зупинимо величезний обсяг роботи, який разом зробили.

Тому я звертаюся до шановних голів фракцій з проханням організувати присутність народних депутатів у залі, щоб підтвердити 226 голосами наше останнє рішення. Пропоную прийняти закон з пропозиціями, які надав Президент України, і запровадити професію

приватного детектива в Україні. Це значно посилить і сектор безпеки, і роботу правоохоронних органів, дасть можливість розвантажити наших слідчих від повсякденних справ, якими їх завалюють громадяни України, з тим щоб вони могли займатися серйозними речами.

Прошу всіх повернутися до сесійного залу і проголосувати за цей закон з пропозиціями Президента.

Дякую всім за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Пане Андрію, зверніть увагу, депутатів вашої фракції також мало в залі. Запросіть членів фракції до залу.

Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується...

Пане Артуре, хто від фракції виступатиме?

Микола Паламарчук. Будь ласка, 3 хвилини.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Шановні колеги! Такий закон є в усіх європейських державах. Якщо в нас буде такий закон, ми зможемо залучати гроші до державного бюджету, дамо можливість тим, хто вміє працювати, допомагати органам внутрішніх справ, а сьогодні – поліції України, розкривати злочини, особи цієї професії зможуть утримувати не лише себе, а й свої сім'ї, а ще, що є дуже важливим, ми даємо імпульс про те, що йдемо до Європи, створюємо альтернативу правоохоронній системі, щоб розкривати злочини.

Хочу сказати, що сам законопроект ми розглядаємо вже вчетверте. Ми не можемо не прийняти даного закону вже з пропозиціями Президента. Його ждуть тисячі людей, які пішли із системи, але в них є бажання забезпечити безпеку наших мирних громадян, і вони вміють і знають, як це робити.

Більше того, від Всеукраїнської асоціація приватних детективів є багато звернень і листів з проханням підтримати даний закон, тому що сьогодні приватні детективи, які є, працюють беззаконно.

Закликаю всіх проголосувати за цей закон, необхідний для нашої держави, наших громадян.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії до слова запрошується Олег Валерійович Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я хочу сказати те, що є очевидним для кожного українця. Сьогодні повний бардак і «беспредел» в країні, жодна людина в Україні не захищена. Бабуся виходить із магазину з пакетом молока, на неї нападають бандити, видирають із рук той пакет молока. Грабіжники лаять по хатах, незважаючи на те, хто там живе – проста людина чи не проста. Повний «беспредел»! Де влада, я питаю?! Ось ви сидите тут такі всі задоволені, на кого не подивитися, всім добре живеться. А ви вийдіть до народу, подивіться, як йому живеться.

Кілька днів тому я був на Сумщині, в селі Перехрестівці Роменського району і Липоводолинському районі. В Липоводолинському районі є науково-дослідне господарство «Надія», яке існує 100 років, що займається коровами. Там люди роками не можуть отримати державні акти на землю, тому що хтось поклав око на кілька тисяч гектарів землі, які обробляє це господарство. Місцевий кадастр хоче роздерибанити цю землю за хабарі. Де влада?! Якщо всі знають, що в Роменському, Липоводолинському районах працівники кадастрів беруть хабарі, де влада, чому хабарників не саджають у тюрму? Чому люди роками не можуть оформити землю? Чому простих українців ніхто не захищає? Де судова реформа, обіцяна Президентом Порошенком?

А я вам скажу про результати судової реформи. Черкаський суд нещодавно випустив замовника убивства журналіста. Аналогічне рішення прийняв Кіровоградський суд. Тобто поліцейські затримали замовника вбивства, за що я їм дякую, а реформований Порошенком суд випустив. Ось вам результати реформи.

Саме тому команда Радикальної партії не голосувала за жоден законопроект, ініційований Президентом Порошенком, щодо так званої судової реформи. Тому що для мене було очевидно від самого початку, що мета Порошенка не повернення справедливості у судову владу, а узурпація судової влади. Реальна судова реформа, реальна боротьба з корупцією, реальна боротьба за справедливість полягає в тому, щоб надати українцям право обирати суддів, а не щоб їх призначали в кабінетах за хабарі, і потім ці продажні пройдисвіти

у мантиях випускали замовників вбивць, які сидять під домашнім арештом і їдять рябчиків і ананаси. У мене вбивці, замовники і ті, хто грабує українців, у тюрмі все життя сидітимуть. Я заберу у корупціонерів право обирати суддів і поверну його українцям. Я поверну країні спокій, українцям захист і впевненість у рідній країні. Ось, що треба робити для країни, а не займатися профанацією, як це робить нинішня влада.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, через 5 хвилин відбудеться голосування. Я звертаюся до голів фракцій, авторів закону з проханням максимально змобілізувати зал.

Прошу секретаріат Верховної Ради повідомити народним депутатам, що через 5 хвилин відбудеться голосування.

Від фракції «Батьківщина» виступає Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги! Законом, який ми розглядаємо, передбачається можливість оперативніше розкривати злочини, долучати до їх розкриття тих людей, які не в системі МВС, перебувають на заслуженому відпочинку, але мають колосальний досвід роботи, навички в оперативному розкритті злочинів і хочуть працювати. Вважаю, ми маємо підтримати даний закон.

Водночас хочу привернути увагу до такого. На Рівненщині, в місті Сарни, кілька тижнів тому на відомого підприємця пані Тамару Ліниву, яка здійснює підприємницьку діяльність дуже давно, в її помешканні напали три чоловіки в балаклавах з бітами в руках і дуже жорстоко побили. Взагалі, як можна, щоб чоловіки били жінку? На жаль, досі наші правоохоронці не можуть встановити, хто і з якою метою це зробив. Це жахливий випадок, оскільки розуміємо, що на місці цієї жінки може бути будь-яка людина, будь-який підприємець.

Тому наше завдання – всіляко допомагати силовим структурам, дати можливість оперативно розкривати тяжкі злочини, затримувати та арештовувати таких бандитів, притягувати до відповідальності.

Хочу звернутися до органів місцевого самоврядування, міських голів з проханням зробити так, щоб у ваших містах, селах, селищах було безпечно жити. Для цього треба встановити в населених пунктах, де ви здійснюєте управління, програму «Безпечне місто» через додаткове встановлення камер відеоспостереження, що дасть можливість нашим силовикам, представникам внутрішніх справ оперативно діяти та швидко розкривати злочини.

Закликаю весь сесійний зал сконцентруватися на прийнятті даного закону, дати максимальну кількість голосів, щоб Голова Верховної Ради та Президент могли його підписати і він став нормативно-правовим актом та був імплементований в наше суспільство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Виступи від фракцій в обговоренні завершені. Зараз буде заключний виступ доповідача, після чого ми перейдемо до голосування.

Прошу авторів закону і членів комітету змобілізувати людей у залі.

До слова запрошується доповідач Ірина Степанівна Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С. Шановні колеги! Прошу вас дуже вдумливо і збалансовано підійти до прийняття рішення щодо цього закону. 700 тисяч силовиків, які залишилися без роботи через люстрацію чи вийшли на пенсію, могли б надавати допомогу тим силовим структурам, про які казали колеги з «Батьківщини» і Радикальної партії. Так, ми маємо дати нашим громадянам додаткові можливості захисту. Але Президент як гарант Конституції, накладаючи вето, каже, що він є гарантом додержання прав і свобод громадян, гарантує навіть право невтручання в їхнє приватне життя. Він наголошує, що закон має бути збалансований, а збалансованість полягає в тому, щоб був передбачений вичерпний перелік повноважень приватних детективів, щоб повноваження Національної поліції жодним чином не пересікалися з повноваженнями приватних детективів, щоб запобіжники були спрямовані на захист громадян від можливих зловживань приватними детективами своїми повноваженнями, щоб була належна відповідальність за можливу дискредитацію приватними детективами громадян

України, щоб був належний захист комерційної таємниці та захист від промислового шпіонажу, і під маркою цього не витягували комерційної інформації і не зловживали нею, щоб була забезпечена безпека клієнтів. Президент як гарант Конституції каже, що закон повинен відповідати нормам Конституції та чинного законодавства, захищати громадян від додаткового втручання в їхнє приватне життя.

Ми постійно говоримо, що в державі багато силовиків, а тепер хочемо забезпечити роботою ще 700 тисяч колишніх силовиків, надавши їм розмиті повноваження. Будьте уважні, коли голосуватимете за цей закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Колеги, прошу повернутися з гостьових та урядових лож до залу і зайняти робочі місця.

Наголошую, закон був підтриманий залом. Крім того, комітет підтримує пропозиції, надані Президентом до цього закону. Тобто очевидно, що він є компромісним, і зараз потрібен високий рівень мобілізації залу.

Прошу приготуватися до голосування. Нагадую, я ставитиму на голосування пропозицію про прийняття закону з урахуванням пропозицій Президента України. Фактично, це завершальний етап прийняття рішення. Я так розумію, всі фракції підтримують?

Отже, ставиться на голосування пропозиція про прийняття Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» з пропозиціями Президента України. Прошу голосувати.

Колеги, Сергію, не виходьте із залу!

«За» – 161.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 60, «Народний фронт» – 55, «Опозиційний блок» – 5, «Самопоміч» – 1, Радикальної партії Олега Ляшка – 10, «Батьківщина» – 9, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 1, позафракційні – 17.

Зараз я поставлю на повернення до розгляду.

Прошу зайти до залу і приготуватися до голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» з пропозиціями Президента. Прошу голосувати.

«За» – 161.

Рішення не прийнято.

Колеги, є пропозиція повернути закон у комітет на доопрацювання. Можливо, об'єднаємося навколо цієї пропозиції? Я радився з юристами, ми маємо право повернути комітету на доопрацювання. Прошу підтримати цю компромісну пропозицію.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» в комітет на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 170.

Рішення не прийнято.

Колеги, фактично, в нас більше немає пропозицій (*Шум у залі*).

Не спрацювала картка? Добре, я поставлю пропозицію про повернення. Ще є пропозиція про подолання вето.

Колеги, на прохання Андрія Тетерука, картка якого не спрацювала, ставиться на голосування пропозиція про повернення закону комітету (*Шум у залі*).

Обговорення завершено, зараз маємо прийняти рішення.

Колеги, прошу проголосувати за повернення закону на доопрацювання в комітет. Голосуємо!

«За» – 165.

Рішення не прийнято.

Надто великий розрив.

Будь ласка, по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 63, але в залі більше, ніж 63, «Народний фронт» – 49, також більше, ніж 49, «Опозиційний блок» – 44, «Самопоміч» – 6, а в залі більше, Радикальної партії Олега Ляшка – 10, а є більше, «Батьківщина» – 8, «Воля народу» – 3, «Партія «Відродження» – 3.

Колеги, треба було працювати в залі. Сподіваюся, автори внесуть інший законопроект, бо, фактично, в нас вже немає механізмів і пропозицій щодо голосування стосовно даного закону.

Отже, змушений повідомити, що Закон України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» відхилений. Впевнений, що

автори підготують новий законопроект з урахуванням усіх пропозицій, і на наступній сесії ми його розглянемо.

Переходимо до розгляду наступного питання порядку денного – проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» ([№ 9234](#)). Вкрай важливо прийняти його перед Новим роком. Тут враховані пропозиції всіх фракцій. Сподіваюся, ми зможемо об'єднатися навколо цього проекту.

Прошу підтримати розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 134.

Колеги, чому, ні? Тут немає багато тем для обговорення. Я ще раз поставлю, і прошу всіх проголосувати.

Прошу підтримати розгляд проекту постанови № 9234 за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 141.

Колеги, я ще раз поставлю. Нагадую, що в нас є три проекти постанов: один – про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв і два, про які говорив Співаковський на засіданні Погоджувальної ради, – про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів та про присудження щорічної Премії Верховної Ради України педагогічним працівникам. Якщо підемо за повною процедурою, не встигнемо їх розглянути.

Колеги, прошу всіх зоблігуватися і підтримати пропозицію про розгляд проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 151.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується голова Комітету з питань культури і духовності Княжицький Микола Леонідович. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Комітет на своєму засіданні 17 жовтня 2018 року (протокол № 79) розглянув питання щодо внесення на розгляд

Верховної Ради України проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році».

Проектом постанови визначається перелік найважливіших подій у суспільно-політичному житті України та ювілеїв видатних осіб, які в 2019 році повинні відзначатися на загальнодержавному рівні.

Члени Комітету з питань культури і духовності ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти проект Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році».

Від комітету для стенограми пропоную доповнити в хронологічному порядку абзацами розділи додатку до проекту постанови такого змісту:

«Розділ I:

400 років з дня постановки драми Якуба Гаватовича «Трагедія або образ смерті пресвятого Іоанна Хрестителя», що, фактично, є датою започаткування українського театру;

350 років з дня започаткування гетьманської резиденції в місті Батурині.

Розділ II:

20 серпня – 135 років з дня народження Омеляна Ковча (1884–1944), церковного та громадського діяча, політв'язня нацистського режиму;

1 квітня – 210 років з дня народження Миколи Гоголя (1809–1852), письменника.

Розділ IV:

30 років з часу завершення радянської інтервенції в Афганістані, вшанування загиблих в Афганістані українців».

Прошу прийняти даний проект постанови з урахуванням доповнень.

Прошу голів фракцій запросити народних депутатів до залу, оскільки дуже багато людей просять вшанувати пам'ятні ювілеї видатних українців, важливі події, які об'єднують нашу державу. Буду дуже вдячний за вашу підтримку.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, шановний пане Миколо.

Шановні колеги! Прошу записатися на виступи в обговоренні щодо цього проекту постанови.

Шановні колеги, бачу, картки не спрацювали.

До слова запрошується народний депутат Барна, картка якого під час запису не спрацювала. Прошу.

БАРНА О.С. Добрий день, шановні колеги! Відзначення пам'ятних дат в історії України – це насамперед відновлення нашої історичної пам'яті щодо наших традицій, славного минулого, наших героїв. Хочу сказати, що наступний рік багатий на відзначення 100-річчя славних подій Української Народної Республіки, зокрема відзначення 100 років з часу Чортківської наступальної операції Української Галицької Армії («Чортківської офензиви»), як передбачається в даному проекті постанови. Очевидно, нам усім потрібно повернутися до нашої історії через пам'ятні знаки, відзначення пам'ятних подій на місцях, записи в підручниках історії, марки, монети, щоб назавжди врізати в пам'ять нашої нації, підростаючого покоління, подвиги наших героїчних предків.

Фракція «Блок Петра Порошенка» підтримує даний проект постанови і просить всіх проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується позафракційна депутатка Ганна Гопко, картка якої також не спрацювала. Будь ласка, 2 хвилини.

Колеги, чиї картки не спрацювали під час запису, прошу сигналізувати (*Шум у залі*).

У «Батьківщини» також не спрацювала картка? Добре, потім виступите ви, пане Крулько.

Прошу колег, які в кулуарах Верховної Ради, повернутися до сесійного залу, тому що за 4 хвилини буде голосування.

Будь ласка, пані Гопко, вам слово.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Ми підтримуємо пана Миколу Княжицького і комітет, який підготував важливий проект постанови. Зважаючи на

історичну подію – проведення Об'єднавчого собору українських православних церков та отримання Української помісної церкви, принагідно хочу звернути увагу на дату 22 січня, коли виповнюється 100 років з дня проголошення Акта злуки, коли вперше з часів Київської Русі Велика Україна і Галичина об'єдналися в єдину незалежну Українську державу. Я хочу закликати і Адміністрацію Президента, і уряд, і співголів оргкомітету запросити поважних іноземних гостей, щоб 100-річчя Соборності ми відзначили на високому державному рівні. Це важливо не лише для історичної пам'яті, а й для національної єдності та міжнародної суб'єктності України.

Ми бачили як гідно відзначили 100-річні ювілеї своєї незалежності країни Балтії, Польща, Грузія. Хотілося б, щоб ми слідували таким прикладам. Вважаю, 100-річчя Соборності, яке ми будемо відзначати 22 січня, має стати загальнодержавним святом із запрошенням глав іноземних держав та урядів. Але щоб відзначити його на належному рівні, треба вже зараз готувати заходи, і не лише за участі Президента, а й щоб кожна родина, кожне містечко, село гордилося власною державою за те, що було прийнято таке важливе історичне рішення. І, звісно, будемо чекати 6 січня, дати отримання Томосу, чекати інших нових історичних перемог, щоб втримати, примножити нашу державність.

Зараз закликаю депутатів зайти до залу і проголосувати за цей важливий проект постанови.

Колеги, я дуже чекаю, коли буде внесений пакет законопроектів щодо національної безпеки. Це реформа СБУ та розвідки. І перед тим, як голосуватимемо за зміни до Конституції щодо членства в ЄС і НАТО, має бути пакет законопроектів щодо реформи нацбезпеки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Іване Крулько, вам слово (*Шум у залі*).

Так, масово не спрацювали картки. Це просто якась пошесть у системі «Рада».

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Безумовно, важливим питанням, яке щороку розглядає парламент, є відзначення пам'ятних дат. Хочу

звернути увагу на дві пам'ятні дати, які відзначатимуться в наступному році.

15 березня наступного року Україна відзначатиме 80-річчя з дня проголошення незалежності Карпатської України. Це унікальна сторінка нашої історії, коли в Закарпатському краю, який на той час був, на жаль, від'єднаний від великої України, було створено Карпатську Україну. У місті Хусті, звідки я родом, на засіданні Сейму Карпатської України був обраний Президент Августин Волошин, визначені Гімн «Ще не вмерла Україна» та Прапор Карпатської України синьо-жовтого кольору.

Закарпаття завжди було українським і таким залишається. Усі інсинуації на тему Закарпаття є абсолютною маніпуляцією і роботою спецслужб Кремля. Надзвичайно важливо відзначити цю дату.

Також у наступному році минає 100 років з дня проголошення Гуцульської Республіки та возз'єднання її з великою Україною, про що не можна забути. І я дуже дякую профільному комітету, який дослухався до пропозицій народних депутатів і включив ці дві дати до переліку відзначення пам'ятних дат на державному рівні.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за проект постанови з урахуванням доповнень, озвучених головою профільного комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги! У вересні наступного року виповнюється 125 років від дня народження Олександра Петровича Довженка. У переліку пам'ятних дат і ювілеїв, на жаль, цього ювілею немає. Довженко є єдиним в Україні генієм світового кінематографу, на якому постала ціла плеяда визначних світових митців. Тому ігнорувати таку дату, щоб вчергове вшанувати пам'ять великого митця та привернути увагу до українського кінематографу, я впевнений, це дуже безвідповідально. Прошу включити до переліку пам'ятних дат та ювілеїв відзначення на державному рівні 125-ї річниці від дня народження Олександра Довженка.

Я не знаю, чи хто-небудь із вас читав щоденник Довженка. Якщо ні, то на новорічні, різдвяні свята не з дівчатами відпочивайте на Канарах і Багамах, а почитайте хороші книжки, зокрема щоденник

Довженка, в якому він пише про свій заповіт – повернутися до України. Сталін, фактично, тримав нашого геніального кіномитця у золотій клітці, навіть після смерті його не відпускають – прах Довженка похований на Новодівичому кладовищі. Я вважаю, українська влада повинна знайти аргументи, можливості, щоб виконати заповіт великого митця – повернути його прах в Україну, на рідну Сосниччину. Врешті, ми можемо запропонувати росіянам прах Столипіна, інших, за кого вони борються. Давайте повернемо найвизначніших людей України на рідну землю.

Користуючись присутністю депутатів від партії Віталія Кличка, прошу нагадати меру Києва Кличку про те, що в Києві, на проспекті Перемоги, був чудовий кінотеатр імені Олександра Довженка, якого, на жаль, вже немає. Поверніть киянам Довженка – це відоме світове ім'я, щоб кожна людина могла ходити до кінотеатру імені Довженка і пам'ятати про славу нашого геніального кіномитця!

Як писав Тарас Григорович Шевченко, і чужому навчайтеся, і свого не цурайтеся (*Оплески*).

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу зайти до залу і зайняти робочі місця.

Голови фракцій, змобілізуйте максимально депутатів у залі.

Зараз заключне слово від Миколи Княжицького, і голосуємо.

У проекті постанови враховані пропозиції депутатів з усіх фракцій, він має об'єднати зал.

Будь ласка, пане Миколо, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Шановні колеги! Прошу підтримати цей проект постанови з урахуванням пропозиції, озвученої колегою Ляшком, щодо відзначення 125 років з дня народження Олександра Довженка. Справді, це не підходить під правила відзначення пам'ятних дат, оскільки дати громадян, які внесли значний внесок в історію нашої держави, ми відзначаємо кратно. Але можемо сказати, що Олександр Довженко в сучасній історії є справді надзвичайно важливим і письменником, і режисером. Прошу це підтримати.

Також прошу підтримати пропозицію фракції «Батьківщина» щодо відзначення 90 років з дня утворення Науково-дослідного інституту сільськогосподарських меліорацій (нині – Інститут водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу повернутися з урядових і гостьових лож до залу і зайняти робочі місця. Я ставитиму на голосування з пропозиціями, які озвучили голова комітету Княжицький і представники Радикальної партії та «Батьківщини».

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» (№ 9234) з урахуванням пропозицій, озвучених для стенограми головою Комітету з питань культури і духовності Княжицьким Миколою Леонідовичем. Прошу підтримати. Голосуємо!

«За» – 193.

Не встигли. Я поставлю на повернення. Подивіться, кого немає, запросіть їх до залу.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 74, «Народний фронт» – 60, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 12, Радикальної партії Олега Ляшка – 14, «Батьківщина» – 7, «Воля народу» – 0, «Партія «Відродження» – 4, позафракційні – 22.

Колеги, запросіть депутатів до залу. Наголошую, ми маємо прийняти цей проект постанови, щоб у 2019 році відзначення пам'ятних дат і ювілеїв відбувалися згідно з постановою. Інакше ми поставимо в дуже неприємну ситуацію і комітет, і державу загалом.

Запросіть депутатів до залу. Думаю, буде правильно, якщо ми всім залом підтримаємо даний проект постанови.

Секретаріат, запросіть депутатів, які в кулуарах, до залу.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році». Прошу голосувати.

«За» – 204.

Колеги, динаміка позитивна, але поки не вистачає голосів.

Прошу запросити депутатів до залу. Передзвоніть тим, кого немає в залі, і запросіть до залу.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 80, «Народний фронт» – 63, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 13, Радикальної партії Олега Ляшка – 16, «Батьківщина» – 7, «Воля народу» – 0, – підтримайте, позафракційні – 22.

Голова комітету хоче озвучити ще одне уточнення. Можливо, це допоможе нам зібрати голоси.

Колеги, маєте хвилину часу, щоб запросити депутатів до залу.

Микола Княжицький. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Шановні колеги! Була довга дискусія з приводу вшанування пам'яті загиблих в Афганістані українців. Члени комітету та фахівці Інституту національної пам'яті, які нас консультували, сформулювали позицію так, що це було завершення радянської інтервенції в Афганістан, бо ми щиро вважаємо, що це інтервенція. Разом з тим серед нас є колеги, які брали участь у військових діях в Афганістані, просять з метою вшанування пам'яті українців, які там загинули, пом'якшити цю позицію.

Тому я пропоную цю позицію дещо змінити і записати так: «з часу виведення радянських військ з Афганістану, вшанування загиблих в Афганістані українців». Прошу прийняти проект постанови з урахуванням цієї пропозиції.

Колеги, ви чудово розумієте, що, голосуючи за ці пам'ятні дати, ми не просто віддаємо шану українцям, які зробили надзвичайно багато для історії України, а й даємо змогу людям, які живуть в регіонах, вшанувати пам'ять своїх земляків. Колеги, ви зможете, приїхавши в свій округ, на свою батьківщину, за допомогою держави та органів місцевого самоврядування зробити те, чого так потребує наша держава, – відновити історичну пам'ять.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я поставлю на голосування з урахуванням вашої пропозиції.

Колеги, прошу зайняти робочі місця. Спочатку ми маємо повернутися до розгляду. Готові, так?

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» (№ 9234). Прошу підтримати.

Колеги, кожен голос рахуємо. Голосуємо!

«За» – 201.

Це просто соромно і неприйнятно.

Я ще раз поставлю. Якщо не буде голосів, доведеться відхилити даний проект постанови. Я не знаю, хто від цього виграє. Усі пам'ятні дати наступного року ми не зможемо відзначати на державному рівні через те, що деяких депутатів немає на робочому місці (*Шум у залі*).

Обговорення завершено. Ви можете запросити колег, яких немає поруч, до залу.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 79, «Народний фронт» – 62, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 13, Радикальної партії Олега Ляшка – 16, «Батьківщина» – 6, «Воля народу» – 0, «Партія «Відродження» – 4, позафракційних – 21.

Я ще раз поставлю, але якщо не буде голосів, проект постанови буде відхилений.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» (№ 9234). Прошу голосувати.

«За» – 211.

Є сенс ще раз ставити? Є. Тоді, будь ласка, зберіться. 211 – це вже близько.

Не виходьте із залу! Зупиніть народного депутата!

Колеги, будь ласка, зайдіть до залу, долучіться до голосування (*Шум у залі*).

Я повторюю втретє, обговорення завершено, зараз іде голосування. Ви можете запросити тих, кого немає поруч, до залу, і це буде найкращою послугою для прийняття проекту постанови.

Колеги, змобілізуйтеся.

Володимире, поверніться із ложі до залу. Зараз кожен голос має вагу.

Колеги, прошу всіх зайняти робочі місця. Це вирішальне голосування.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» (№ 9234). Прошу голосувати.

Колеги, кожен голос має вагу, тому прошу всіх уважно голосувати. Прошу голосувати уважно і відповідально.

«Воля народу», підтримайте.

«За» – 226.

Рішення прийнято. Повернулися.

Прошу всіх залишатися на робочих місцях і підтримати прийняття проекту постанови.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2019 році» ([№ 9234](#)) з урахуванням пропозицій, озвучених під стенограму Миколою Княжицьким, на яких наполягали фракції Радикальної партії Олега Ляшка та «Батьківщина». Прошу голосувати. Кожен голос важливий. Голосуємо!

«За» – 232.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Колеги, дивно, що стільки часу зайняло прийняття проекту постанови.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів» щодо зміни розміру іменних стипендій Верховної Ради України» ([№ 9171](#)). Це той проект постанови, на розгляді якого наполягав Співаковський на засіданні Погоджувальної ради.

Прошу підтримати пропозицію про розгляд даного питання за скороченою процедурою. Голосуємо!

«За» – 180.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Співаковський Олександр Володимирович. Будь ласка.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні колеги, шановний український народ! Наразі ми розглядаємо, в якійсь мірі, технічне питання, а саме хочемо привести до реального стану іменні стипендії Верховної Ради України студентам технікумів, коледжів, вищих навчальних закладів та встановити їх розмір: для студентів технікумів, коледжів – 2130 гривень на місяць, для студентів вищих навчальних закладів – 2720 гривень на місяць. Багато це чи мало? Є дуже багато питань, але назву деякі цифри, щоб було зрозуміло.

Фактично, цією стипендією ми визначаємо одного студента із тисячі тих, хто навчається в Україні, і це велика селекція. Кожний із нас виходить на трибуну, б'є себе в груди і каже, що він за український народ, за українську молодь. А ось зараз голосування покаже, хто за нашу молодь, яка сьогодні, на жаль, їде за кордон і там визначає своє майбутнє.

Шановні колеги! Це невеликий борг, і наш обов'язок проголосувати, щоб забезпечити одного студента із тисячі іменною стипендією Верховної Ради України. Я розумію, що йдеться не про матеріальні цінності, корову чи ліс-кругляк, а про молодь, яка створюватиме майбутнє нашої України, про капіталізацію нашої молоді тут, на теренах нашої країни.

Шановні колеги! Я прошу не виходити із залу. Зрозумійте, що вам зараз прийдеться їхати у свої округи і виступати перед людьми. Прізвище кожного депутата, хто не проголосує за стипендії, студенти України знатимуть.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти.

Від «Народного фронту» виступає Бондар Михайло Леонтійович.

БОНДАР М.Л. Виборчий округ № 119. Прошу передати слово Тарасу Кременю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кремень. Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Шановні колеги! Дорогі парламентарі! Давайте згадаємо, як кожен із нас, будучи студентом коледжу чи технікуму, університету чи інституту, чекали заповітного дня, коли видавали стипендію. На превеликий жаль, тоді, у 90-і й 2000-і роки, ми не мали можливості розраховувати на іменні стипендії. Сьогодні ми маємо можливість підтримати талановиту молодь, яка представляє Україну на міжнародних конкурсах, стає переможцем олімпіад, дозволяє підвищувати рейтинги українських університетів у ТОП-100 найкращих як українських, так і європейських навчальних закладів. У нас є можливість зупинити відтік такої молоді за кордон, створити тут потужні технологічні парки, щоб вона брала участь у відкритті нових лабораторій, вступала до аспірантур й докторантур.

Хочу сказати, що ці незначні суми, які пропонується виділити для наших студентів, у тому числі й тим, хто, взявши в 2014 році зброю в руки, захищаючи українські кордони, перебуваючи на передовій, продовжує навчатися в українських університетах, а також для вимушених переселенців, які навчаються у вимушено переміщених навчальних закладах України, є нашою скромною віддякою їм за величезну працю. Давайте зробимо величезний крок назустріч нашій молоді, покажемо, що підтримка Верховної Ради шляхом встановлення іменної стипендії є надзвичайно важливою, суттєвою, фундаментальною і знаковою. «Народний фронт» голосує «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Блоку Петра Порошенка» виступає Немировський Андрій Валентинович.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Шиньковичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шинькович. Будь ласка.

ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Дорогі друзі! Іноді наша робота нагадує мені те, як онкохворому на останній стадії прищик на лобі видавлюють замість того, щоб лікувати системно те, що вже, на жаль, знаходиться в критичному стані. Сьогодні ми повинні говорити про державну стимуляцію першого робочого місця для випускника українського вишу, про створення технопарків для молодих інженерів, науковців, щоб молоді українці знаходили собі застосування, а не встановлювати іменні премії, хоча це потрібна штука, звичайно, кращих треба постійно відзначати, і це, дійсно, додає певної мотивації. Ми зареформували вищі навчальні заклади до того, що грошей на заробітну плату педагогам на два останніх місяці не вистачає.

Давайте будемо відвертими: преміями кращим студентам ми не врятуємо ситуації в цілому. Насамперед треба негайно підвищити мінімальну стипендію студентам, хоча б до рівня мінімального прожиткового мінімуму. Тоді молодь поважатиме країну, в якій вона живе, любитиме свою країну не як Батьківщину, де вона народилася, а як країну, з якою вона пов'язує свій завтрашній день.

Прошу підтримати цей проект постанови, але вимагаю від комітету системних пропозицій щодо спасіння української системи освіти та наших молодих українців, щоб вони залишалися в Україні.

Щиро дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Самопоміч» виступає Семенуха Роман Сергійович.

СЕМЕНУХА Р.С. Прошу передати слово Анні Романовій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Романова. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Об'єднання «Самопоміч». «Самопоміч» постійно закликає підтримувати молодих людей, студентів, щоб вони залишалися в Україні. Звичайно, ми будемо голосувати за цей проект

законодавчої ініціативи. Але за що пропонується голосувати? Фактично, ми збільшуємо розмір стипендій лише на 300 і 400 гривень. Це реальна допомога молоді? Ні.

Більше того, ми хочемо підняти питання про відсутність стимулів молодих людей навчатися в системі профтехосвіти. Незважаючи на боротьбу «Самопоміч» за збереження системи профтехзакладів, цього року ми втратили дуже цінні училища, ліцеї, технікуми, які створювали основу для робочих місць у нашій країні. На сьогодні побутує дискримінація і дисбаланс між стипендіями для студентів вищих навчальних закладів і профтехосвіти. Студенти профтехосвіти навіть у стипендіях обділені – отримують менше. Про які стимули та мотивацію для молодих людей, які мають хист до робітничих професій, ідеться? Сьогодні дуже багато економістів і юристів стоять на обліку на біржі праці тоді, коли Україні дуже не вистачає працівників саме робітничих професій.

Тому «Самопоміч» закликає розробити реальні стимули для підтримання системи закладів профтехосвіти, для реальної мотивації молодих людей іти навчатися туди, а потім працювати в Україні за цими, такими потрібними країні, робітничими професіями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, через 3 хвилини прийняття рішення. Прошу зайти до залу.

Від Радикальної партії виступає Лінько.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Безумовно, ми будемо підтримувати рішення про підвищення розміру іменних стипендій для наших найкращих студентів. Але це таке саме копійчане підвищення, як копійчане підвищення пенсій, прийняте Верховною Радою кілька тижнів тому. Ідеться про стипендії для кількох сотень найкращих українських студентів, а що для мільйонів інших українських студентів вищих навчальних закладів, ПТУ, які не те, що нормально навчатися, здобувати знання, працювати над створенням наукових робіт, а вижити за ці стипендії не можуть. Тому ми

категорично за тотальне підвищення освітнього рівня, підвищення стипендій для наших студентів.

І найголовніше. Сьогодні професійно-технічна освіта покинута державою напризволяще. Її фінансування передано на місцеві бюджети, які не справляються, громади не зацікавлені в тому, щоб розвивати професійно-технічну освіту, працевлаштовувати спеціалістів робітничих професій, яких сьогодні в Україні катастрофічно не вистачає. Нормальні студенти виїжджають за кордон, до Польщі, Європи, де з руками і ногами забирають талановитих, пропонують величезні стипендії, житло, тобто створюють усі умови, щоб вони могли нормально навчатися, а ми втрачаємо цих студентів, далі піднімаємо стипендії лише на копійки.

Країна, яка не вкладається в освіту, науку, ніколи не буде економічно розвинутою. Сьогодні наша влада вкладається в суди, прокуратуру, поліцію. Ми що, будуємо поліцейську державу? Як будемо заробляти гроші? Суди приносять гроші? Це неправильна політика, проти якої виступає Радикальна партія. Ми пропонуємо підтримати наших студентів, наших науковців, і тоді ми зможемо бути багатими і заможними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будь ласка, не виходьте із залу, щоб ми не завалили голосування.

Зараз я по 1 хвилині дам представникам тих фракцій, які не виступали.

Шурма. Будь ласка, 1 хвилина. Потім – Шахов і Кириленко. Прошу бути максимально лаконічними.

Я продовжую засідання до завершення розгляду цього питання.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). «Опозиційний блок». Шановні колеги! Давайте дамо собі відповідь на питання, чи легко сьогодні нам знайти в працюючий сектор економіки фахівців на роботу після завершення їхнього навчання в закладах I-II рівня акредитації. Ні. Чому? Тому що той, хто там вчиться, потім покидає територію України. Люди кажуть, що це є невмотивована позиція, така сатисфакція з боку держави у вигляді стипендій. Звичайно, це смішні

копійки, але це бодай якийсь прояв держави до тих учнів, які сьогодні навчаються. Усе залежить від них, незалежно від того, на якій формі навчання вони навчаються – бюджетній чи платній. Люди хочуть знати своє місце в державі, її ставлення до них. Якби ви поїхали на кордон і подивилися, як спеціалісти покидають державу, то голосували б за підняття стипендій в декілька разів більше.

Наша фракція підтримає цей проект постанови як тимчасовий захід.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шахов. Будь ласка. Прошу лаконічно.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Політична сила «Наш край». Шановні колеги! Наразі в залі достатня кількість народних депутатів, щоб підтримати нашу молодь. Коли я навчався спочатку в училищі в місті Брянці, то для мене, депутата Шахова, отримання копійчаної стипендії було дуже важливе. Сьогодні важливо, щоб наші студенти отримували стипендії, які стимулюватимуть їх, і за це ми маємо проголосувати.

Політична сила «Наш край» і особисто я підтримуємо рішення про прийняття цього проекту постанови. Прошу всі фракції об'єднатися і проголосувати «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я впевнений, група «Воля народу» повним складом підтримає дане рішення, оскільки ви виступали від групи.

І заключний виступ. Іван Кириленко. Будь ласка.

Прошу зайти до залу. Через 1 хвилину прийняття рішення.

КИРИЛЕНКО І.Г., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Шановний пане головуєчий! Розгляд цього питання навіть за скороченою процедурою показав, що проблема з молоддю в Україні набагато глибша того, про що ми зараз

говоримо. Ми разом з урядом, вся влада, у величезному боргу перед нашою молоддю. Це і перше робоче місце, і можливість навчатися, і можливість самореалізації, і можливість пільгового житла та ще багато-багато іншого.

Разом з тим у величезному боргу ми і перед освітянами, і перед нашою наукою. Ми навіть не уявляємо, які наслідки в найнедалекому майбутньому це матиме, вже сьогодні має, починаючи з відтоку молодих із України. Це точкове вирішення питання, точкове, але давайте хоча б з нього почнемо.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме «за». Закликаємо всіх підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я впевнений, ваші колеги зараз підійдуть.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайняти робочі місця і приготуватися до голосування. Обговорення продемонструвало загальну підтримку цього проекту постанови.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до Постанови Верховної Ради України «Про встановлення іменних стипендій Верховної Ради України студентам вищих навчальних закладів» щодо зміни розміру іменних стипендій Верховної Ради України» (№ 9171). Прошу підтримати.

Колеги, підтримаємо наших студентів. Голосуємо! Усі фракції голосують.

«За» – 223.

Я бачу, не встигли.

Будь ласка, займіть робочі місця. Я поставлю спочатку на повернення, потім – за прийняття. Прошу всіх взяти участь у голосуванні.

Сергію, картка з вами? Є? Добре.

Отже, ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту постанови № 9171. Голосуємо!

«За» – 225.

Один голос. Ще раз поставлю.

Колеги, будьте на місцях під час голосування.

Заходьте! Зайшов ще один голос.

Ставиться на голосування пропозиція про повернення до розгляду проекту постанови № 9171. Голосуємо!

Прошу всіх бути уважними під час голосування.

«За» – 227.

Рішення прийнято. Повернулися.

Увага! Не виходьте із залу, навпаки, займіть робочі місця!

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту постанови [№ 9171](#). Прошу голосувати. Підтримаємо нашу молодь! Голосуємо!

«За» – 233.

Рішення прийнято. Постанову прийнято.

Вітаю, колеги! Вітаю наших студентів!

Отже, на ранковому засіданні ми розглянули блок законопроектів щодо національної безпеки та оборони, проекти постанов щодо освіти та пам'ятних дат. Ми провели успішну, ефективну роботу, але прийшов час оголосити про закриття ранкового пленарного засідання Верховної Ради України.

О 16 годині ми продовжимо нашу роботу з розгляду проекту постанови [№ 9319](#). Прошу всіх прийти до сесійного залу для продовження нашої нелегкою, але такої потрібної для країни роботи.